



ЗВЯЗДА

Б Е Л А Р У С К А Я Г А З Е Т А

АДНОСІНЫ БЕЛАРУСІ І АЗЕРБАЙДЖАНА РАЗВІВАЮЦА ПАСПЯХОВА І ДЫНАМІЧНА

Аб гэтым заявіў учора прэзідэнт Азербайджана Ільхам Аліеў на сустрэчы з прэм'ер-міністрам Беларусі Міхаілам Мясніковічам, перадае БЕЛТА.

У сваю чаргу прэм'ер-міністр Беларусі Міхаіл Мясніковіч таксама адзначыў, што ўсе дамоўленасці, якія дасягнуты паміж краінамі, перш за ўсё на ўзроўні прэзідэнтаў, рэалізуюцца. Пры гэтым прэм'ер-міністр падзякаваў прэзідэнту Азербайджана за ўвагу да сумесных беларуска-азербайджанскіх праектаў. «Дзякуй за падтрымку і сістэмнаю, канструктыўную работу», — сказаў ён.

Міхаіл Мясніковіч дадаў, што адным з найбольш паспяхоўных прыкладаў узаемадзейня дзвюх краін у вытворчай сферы з'яўляюцца сумесныя праекты, якія выконваюцца Ганджынскім заводам разам з беларускімі вытворцамі тэхнікі. У рамках гэтага візіту ўрадавай дэлегацыі Беларусі ў Азербайджан на аўтазаводе запусчана новая лінія па вытворчасці камунальнай тэхнікі. Паводле слоў Міхаіла Мясніковіча, у будучым на аснове гэтай вытворчасці можа паспяхова развівацца транснацыянальная карпарацыя. Гандлёва-эканамічнае супрацоўніцтва з Азербайджанам цярпець развіваецца высокімі тэмпамі, што абумоўлена рэалізацыяй шэрагу буйных кантрактаў, уключаючы пастаўку ў Беларусь якаснай азербайджанскай нафты. У студзені—красавіку 2011 года тавараабарот паміж Беларуссю і Азербайджанам павялічыўся ў 7,7 раза ў параўнанні з аналагічным перыядам 2010 года і склаў \$448,2 млн, аб'ём экспарту беларускіх тавараў ў Азербайджан дасягнуў \$88,8 млн (тэмп росту — 159 працэнтаў).

Прэм'ер-міністр Беларусі Міхаіл Мясніковіч прапанаваў азербайджанскім кампаніям прыняць удзел у прыватызацыі ў Беларусі. Аднавядуна прапанову ён агучыў у час сустрэчы з прэм'ер-міністрам Азербайджана Артурам Расі-заде ў пашырэнным складзе. Міхаіл Мясніковіч заявіў, што выхад на раўнаважны абменны курс беларускага рубля ва ўсіх сегментах валютнага рынку магчымы ў бліжэйшы час.

Азербайджан гатовы нарошчваць аб'ёмы паставак нафты ў Беларусь, заявіў журналістам у Баку міністр прамысловасці і энергетыкі Азербайджана Націк Аліеў. Пры гэтым Націк Аліеў адзначыў, што азербайджанскі бок лічыць магчымым пастаўляць нафту ў Беларусь у аб'ёме 3-5 млн тон у год. У будучым гэтыя лічбы могуць быць і большыя. Азербайджан цікавіць перш за ўсё работа па транспартным калідоры, аснову якой складае нафтаправод Адэса—Броды. «Мэта і з'яўляецца дастаўка, перш за ўсё, сырой нафты на рынак Еўропы», — падкрэсліў ён.

СЁЛЕТА ЗЯМЕЛЬНЫХ УЧАСТКА ПАВІННЫ АТРЫМАЦЬ УСЕ, ХТО МАЕ ПАТРЭБУ

Зямельнымі ўчасткамі сёлета будуць забяспечаны ўсе грамадзяне, якія маюць адпаведную патрэбу, заявіў учора на брыфінгу Анатоль КАЛІНІН, намеснік прэм'ер-міністра Беларусі. Таксама ён паведаміў, што зараз распрацаваны праект указа Прэзідэнта, які зменціць парадак прадстаўлення зямельных участкаў у нашай краіне.

— Зямля па натуральным праве з'яўляецца здабыткам усіх людзей, адпаведна кожны чалавек пры яго жаданні павінен мець сваю долю зямлі. Ужо сёння з улікам усеагульнага права кожнаму грамадзяніну ў 21 стагоддзі хацелі б жыць у горадзе — цывілізаваным, урбанізаваным грамадстве. Але ёсць людзі, якія марачу мець хатку непадалёк ад горада і адпаведна карыстацца і тымі, і другімі выгодамі. Кіраўніком дзяржавы і ўрадам пастаўлена задача, і ў апошні час гэтым удзяляецца ўвага з усіх бакоў, каб навесці парадак у гэтай сферы, спраціць працэдурны выдзяленні зямельных участкаў, афармлення, скараціць тэрміны рэалізацыі афармленчых дакументаў і гэтак далей. Урадам і кіраўніком дзяржавы пастаўлена задача сёлета забяспечыць усіх, хто мае патрэбу ў зямельных участках, — сказаў Анатоль Калінін.

Паводле яго слоў, на сёння ў Беларусі стаіць у чарзе на атрыманне зямельных участкаў 91 тысячча грамадзян, з іх у 35,1 тысяччы ўжо аформлены або завяршаюцца афармленчыя працы. Такім чынам, зараз яшчэ не забяспечаны 55,6 тысяччы грамадзян з ліку тых, хто мае патрэбу ў выдзелены сваёй кавалка зямлі. Прычым найбольшая колькасць жадаючых — у Мінскай вобласці (46,8 тысяччы), з якіх ільвіная доля жадае атрымаць участак у Мінскім раёне. Прывабнымі таксама з'яўляюцца і прыгарадныя зоны абласных цэнтраў.

— Статыстыка кажа пра тое, што мы маем свабодныя тэрыторыі для поўнага задавальнення той катэгорыі, хто мае патрэбу ў атрыманні ўчастка, — сказаў Анатоль Калінін і дадаў, што канцэнтрацыя ў вышэй-пералічаных прывабных раёнах не дазваляе хутка вырашыць праблемы: напрыклад, для рассялення жадаючых атрымаць участак у Мінскім раёне будуць прапаноўвацца раёны гарадоў-спадарожнікаў.

— Маючы дастаткова развітую транспартную сетку, мы можам без перашкод праехаць 30-40 кіламетраў і апынуцца ў цэнтры сталіцы. Мы проста да гэтага пакуль не прывыклі, але пройдзе час і гэта будзе звычка. Для немца, напрыклад, нескладана праехаць 150-200 кіламетраў ад месца пражывання да месца працы.

ЭКАНАМІЧНЫ САЮЗ БЕЛАРУСІ, РАСІІ І КАЗАХСТАНА ВІСТАІЦІ І ўМАЦЬЦА, ЛІЧЫЦЬ АСТРОЛАГ ПАВЕЛ ГЛОБА

Эканамічны саюз Беларусі, Расіі і Казахстана не толькі вистаіць, але і ўмацьюцца, хоць будуць спробы яго разваліць. Аб гэтым заявіў прэзідэнт Асацыяцыі авестыікай астралагі гісторык Павел Глоба, адказваючы на пытанні чытачоў інтэрнэт-рэсурса «Раніца».

На думку астралага, пазней утворыцца «не проста адзіны эканамічны саюз, а як Еўразійскі саюз», у які ўвойдуць амаль усе бывлыя рэспублікі СССР, амаль усе краіны Усходняга блока і нават Грэцыя і Манголія. Стварыць такую вялікую і стабільную прастору развіцця гадоў пра 25-30, але толькі пры ўмове, што ў гэтыя планы не ўмяшчаецца трэцяя сусветная вайна, магчымаць надыходу якой Павел Глоба не выключае. З 2014 па 2018 год ваенныя дзеянні могуць разгарнуцца на Каўказе, у Сярэдняй Азіі. Пры гэтым у Расіі ёсць шанец не ўважыцца ў вайну. І менавіта гэта рашэнне, на думку астралага, вызначыць яе далейшае развіццё.

Паводле слоў Глобы, увогуле ХХІ стагоддзе будзе пераломным у многіх адносінах. Вышаральнымі бы для ўсяго свету стануць бліжэйшыя 10 гадоў. На 2013-2014 гады астралаг прадказваў Расіі крызіс — і фінансавы, і эканамічны, і палітычны, ён прадбываўца да 2020 года. Калі краіна зможа перажыць гэтыя гады і не апынуцца ўцягнутай у «паўзучую вайну на Усходзе», то наступныя 30 гадоў будуць для яе гадамі працівання. Калі ўлады захаваюць нейтралітэт, то Расія стане сусветным фінансавым цэнтрам. Пры такім развіцці падзей праціванне будзе забяспечана не толькі Расіі, але і ўсім бліжэй тэрыторыям.

Не засталася без адказу і самае вострае пытанне для перадвыбарнага перыяду ў Расіі. Адзін з чытачоў задаў пытанне: «Павел, ну дык хто ж: Пцін ці Мядзведзеў?» На што астралаг адказаў: «Хутчэй за ўсё, Пцін. Калі ён гэтага захоча».

Што датычыцца ЗША, то, як выказаўся Глоба, «яны загнуча дакладна». Паводле яго прагнозаў, з 44-м прэзідэнтам будзе звязаны вельмі вялікі крызіс, які прывядзе краіну ў заняпад, а доллар — да краху, пасля чаго сусветнымі валютамі будуць коані і еўра.

Адносна Беларусі Павел Глоба сказаў, што «Лукашэнка будучы спрабаваць змясціць на працягу двух гадоў, будуць дзве спробы перавароту, страшны эканамічны націск. Але для Беларусі гэта будзе катастрофа: адноўж я прывядзе да нацыянальнай катастрофы... Гараскоў Лукашэнка паказвае, што ён можа быць палітычным бездзяржаўцам, такім, як Фідэль Кастра».

МАПЕДЫ — БЕЗ ДОКУМЕНТАЎ

Да 1 жніўня мапеды ў ДАІ рэгіструюць нават пры поўнай адсутнасці дакументаў на двухколавоўны тэхніку. Спрашчаны парадак рэгістрацыі мапедў, згодна з пастановай Савета Міністраў Рэспублікі Беларусі ад 4 красавіка 2011 года № 443, будзе дзейнічаць да 1 жніўня 2011 года.

Як паведаміла старшы інспектар па асобых даручэннях упраўлення ДАІ МУС Ганна Банадык, да гэтай даты дазваляецца рэгістраваць у Дзяржаўтаінспекцыі лямпы мапед, які мае ідэнтыфікацыйны нумар, пры поўнай адсутнасці дакументаў на яго. Пры адсутнасці дакументаў, якія вызначаюць правы, і/або дакументаў, выдзеленых мытнымі органамі, якія забараняюць зніць мапед за ўліку на працягу трох гадоў, каб выключыць перадумовы да ўчынення крадзяжоў і зноўга гэтых транспартных сродкаў. Пры наяўнасці мытных дакументаў на мапеды, якія пацвярджаюць іх увоз на тэрыторыю Рэспублікі Беларусі, абмежаванні на зніць за ўліку накладваюцца не будуць.

— Пры гэтым самаарок на ўлік у ДАІ не ставяцца. Кожны транспартны сродак аглядаецца. Супрацоўнікі праверяюць наяўнасць нумара завода вытворцы і заводскай мадэльнай шылдаккі (наклейкі) — гэта значыць ідэнтыфікуюць транспартны сродак.

Пасля 1 жніўня 2011 года рэгістрацыя мапедў будзе ажыццяўляцца на агульных падставах пры выдачы поўнага пакета дакументаў, вызначанага заканадаўствам, — адзначыла Г. Банадык.

Ігар ГОЛАД, «Мінск—Навіны».

ЮБІЛЕЙНЫ ФЭСЬТІВАЛЬ РЭКОРДАЎ

УЧОРА афіцыйна распачаўся 20-ы міжнародны фестываль мастацтваў «Славянскі базар у Віцебску». Як заўсёды, канцэрт адкрыцця стаў вельмі яркавай падзеяй, якая запамінацца надоўга. «Зоркі» з Беларусі, Расіі, Украіны, Францыі, Польшчы і іншых краін падарылі Віцебску сваё мастацтва.

Праграма юбілейнага фестывалю вельмі багатая. Толькі ў Летнім амфітэатры пройдзе больш за дваццаць канцэртаў. Усяго ў рамках «базара» — больш за 70 культурных акцый. Уздзелнікамі фестывалю будуць звыш пяці тысяч чалавек з 30 краін свету, больш за 500 прадстаўнікоў СМІ з 14 краін акрадытавана на «базары».

Што тычыцца конкурсу маладых выканаўцаў, які адбудзецца ў рамках гэтага фестывалю, сёлета іх, як ніколі раней, шмат — 20 з 20-ці краін.

Самы «мецанальнік» фестывалю

Як адзначыў Павел ЛАТУШКА, міністр культуры Беларусі, сёлета на «базары» па-стале ўнікалі фінансавыя рэкорды.

Фінансаванне фестывалю на 60 працэнтаў ажыццяўляецца з пазабюджэтных крыніц. Раней, наадварот, на 60 працэнтаў фестываль фінансаваўся дзяржавай. Сёлета «базар» ад рэалізацыі білетаў атрымаў на 15 працэнтаў грошай больш, чым летас. І ўжо за кошт іх рэалізацыі арганізатары атрымалі звыш 6,5 мільярда рублёў. І білеты яшчэ рэалізуюцца. Нагадаю, што зараз упершыню рэалізаваліся «электронныя білеты». І іх набылі жыхары Расіі, Германіі, Украіны, Літвы і іншых краін.

Большая частка білетаў прададзена пры падтрымцы турыстычных кампаній. Зразумела, турыстам цікава не толькі прыехаць у Віцебск, каб пабываць на канцэрце, але і пагуляць па «базарным» горадзе. Таму ахвотных у складзе турыстычных груп наведваць фестывальны горад шмат.

Як падкрэсліў міністр культуры, ні адзін фестываль Беларусі (а ўсяго іх больш за пяцьдзясят), якія фінансуюцца пры ўдзеле дзяржавы, не мае такой вялікай спонсарскай падтрымкі: сёлета больш за 2,7 мільярда рублёў — у параўнанні з мінулым годам гэта больш у 3 разы.

За рэкламу запалілі арганізатарам міль-

ярд — таксама рэкордны збор. Гэта амаль у 2 разы больш у параўнанні з 2010 годам.

З бюджэту саюзнай дзяржавы па-ранейшаму існуе праблема з размяшчэннем гацэй. Але ж яна патроху вырашаецца. Атры «Луноса» цяпер мае добрую сістэму кандыцыянавання. У атлі «Віцебск» старыя нумары пераўтварылі ў дзесць апартаментў.

За апошнія гады ў Віцебску з'явіліся новыя кавярні, рэстараны. Уздзелнікаў фестывалю абслугоўваюць каля сарака «кропак», і разам яны могуць абслухыць больш за 1100 чалавек. Гэта ўстаноў харчавання пад адкрытым небам і іншыя.

У адміністрацыйным корпусе амфітэатра цяпер ўсё стацыянарны кабінет, дзе артысты могуць атрымаць дапамогу ў выпадку, калі «раптам прападзе голас», як было неаднойчы з «зоркамі». У іх спісе і Баскаў.

«Базарны» мегаліт

Калі падлічыць, колькі чалавек за ўсё гады правядзення «базара» былі яго гледачамі, удзелнікамі, іх агульную колькасць можна параўнаць з насельніцтвам мегаліта.

Статыстыка фестывалю сведчыць, што за гады яго правядзення ў Віцебску прадстаўлена мастацтва больш за 60 краін свету. «Армія» гледачоў — гэта каля трох мільёнаў чалавек, больш 55 тысяч удзельнікаў. Толькі ў амфітэатры адбылося больш як 310 канцэртаў.

Радзівон БАС, дырэктар міжнароднага фестывалю мастацтваў «Славянскі базар у Віцебску», канстатуе, што ніводная з «зорак», якую сёлета запрашалі на фестываль, не адмовілася ад прызёў у Віцебск. Наадварот, некаторыя крэфудзьяца на то, што пра іх «забылі». Іншая справа, калі гледачы проста не пажадалі набыць бі-



Фотаздымкі Анатоль КІШЧУКА

леты, каб запоўніць больш-менш залу. З іншымі «зоркамі» — не дамовіліся аб суме ганарару.

Моц фестывалю ў традыцыйнасці

Міністр культуры Беларусі ўпэўнены, што моц фестывалю — у яго традыцыйнасці. Таму ніякіх кардынальных змен у канцэпцыі не плануецца. У свой час падумалі аб магчымасці адмены «нацыянальных» дзён на «базары», ды адмовіліся ад гэтай ідэі, бо краінам — «заснавальнікам» «базара», Беларусі і Расіі, а таксама Украіне, вядома, хочацца прэзентаваць сваё мастацтва ў «свой дзень». Але ж, несумненна, фестываль будзе звалючыяніраваць.

Поўныя залы — добры паказчык таго, што

фестываль падабаецца людзям. Нацыянальная тэлерадыёкампанія лічыць трансляцыі з Віцебска аднымі з самых рэйтынгавых праектаў. За мяжой тэлегляд таксама можа ўбачыць праграму «Базар» — у эфіры беларускага спадарожнага тэлебачання.

Аляксандр ПУКШАНСКІ.

Адам МАЛЬДЗІС: Шануй сваё!

«Я над гэтай тэмай — беларусы за мяжой — працаваў апошнія чатыры гады і ўсё жыццё»

Гатовы да друку энцыклапедычны даведнік па Беларусі ў ўраджэнцаў Беларусі за мяжой. Пра тое, як стварыў даведнік, што атрымалася, як будзе выдавацца, дзе і шмат іншае наша гутарка з грамадскім навуковым рэдактарам выдання, доктарам філагічных навук, прафесарам Адам Мальдзісам.

— Адам Іосіфавіч, як стварыў даведнік і што ў выніку атрымалася?

— Атрымалася, на маё прыёманне здзіўленае, лепей, чым мы ў свой час меркавалі. Чаму так? Мы над гэтым энцыклапедычным даведнікам працавалі з невялікім пералынкам чатыры гады, пачалі ў 2006 годзе, потым быў вымушаны пералынак з-за фінансавых праблем, але ўсё роўна гэты пералынак быў напоўнены работай.

Трэба было сабраць за прасай і выпоўніваць, як гаворыцца, нашых суайчынікаў з самых розных крыніц. І гэта праца была даволі актыўнай і плёнай, таму што якраз у Расіі былі раскарэчаны многія з тых, хто быў у разведцы, хто працаваў на космас, на стварэнне атамнай энергетыкі і г.д. Адзін прыклад прывяду: у Расіі Іван Колас, пісьменнік, родом з Палесся, які пісаў кнігі, дзе гаварыў праўду пра палескае падполле, якое выглядала крыху інакш, чым лічыла мясцовае начальства, таму ён доўгі час быў у «падвешаным» стане. А калі былі поўнакурс раскарэчаны дакументы, аказалася, што ён зрабіў стоткі геранічных учынкаў на тэрыторыі Беларусі як разведчык: быў у Польшчы, на парашуце спусціўся, калі пачалося там варшаўскае паўстанне, выбраўся адтуль з каштоўнымі паперамі. Гэта не спадабалася пэўным военачальнікам, таму іх пакалілі пад сукно. Можна быць таму, гэта мае гаварыць праўду пра палескае падполле, якое выглядала крыху інакш, чым лічыла мясцовае начальства, таму ён доўгі час быў у «падвешаным» стане. А калі былі поўнакурс раскарэчаны дакументы, аказалася, што ён зрабіў стоткі геранічных учынкаў на тэрыторыі Беларусі як разведчык: быў у Польшчы, на парашуце спусціўся, калі пачалося там варшаўскае паўстанне, выбраўся адтуль з каштоўнымі паперамі. Гэта не спадабалася пэўным военачальнікам, таму іх пакалілі пад сукно. Можна быць таму, гэта мае гаварыць праўду пра палескае падполле, якое выглядала крыху інакш, чым лічыла мясцовае начальства, таму ён доўгі час быў у «падвешаным» стане. А калі былі поўнакурс раскарэчаны дакументы, аказалася, што ён зрабіў стоткі геранічных учынкаў на тэрыторыі Беларусі як разведчык: быў у Польшчы, на парашуце спусціўся, калі пачалося там варшаўскае паўстанне, выбраўся адтуль з каштоўнымі паперамі. Гэта не спадабалася пэўным военачальнікам, таму іх пакалілі пад сукно. Можна быць таму, гэта мае гаварыць праўду пра палескае падполле, якое выглядала крыху інакш, чым лічыла мясцовае начальства, таму ён доўгі час быў у «падвешаным» стане. А калі былі поўнакурс раскарэчаны дакументы, аказалася, што ён зрабіў стоткі геранічных учынкаў на тэрыторыі Беларусі як разведчык: быў у Польшчы, на парашуце спусціўся, калі пачалося там варшаўскае паўстанне, выбраўся адтуль з каштоўнымі паперамі. Гэта не спадабалася пэўным военачальнікам, таму іх пакалілі пад сукно. Можна быць таму, гэта мае гаварыць праўду пра палескае падполле, якое выглядала крыху інакш, чым лічыла мясцовае начальства, таму ён доўгі час быў у «падвешаным» стане. А калі былі поўнакурс раскарэчаны дакументы, аказалася, што ён зрабіў стоткі геранічных учынкаў на тэрыторыі Беларусі як разведчык: быў у Польшчы, на парашуце спусціўся, калі пачалося там варшаўскае паўстанне, выбраўся адтуль з каштоўнымі паперамі. Гэта не спадабалася пэўным военачальнікам, таму іх пакалілі пад сукно. Можна быць таму, гэта мае гаварыць праўду пра палескае падполле, якое выглядала крыху інакш, чым лічыла мясцовае начальства, таму ён доўгі час быў у «падвешаным» стане. А калі былі поўнакурс раскарэчаны дакументы, аказалася, што ён зрабіў стоткі геранічных учынкаў на тэрыторыі Беларусі як разведчык: быў у Польшчы, на парашуце спусціўся, калі пачалося там варшаўскае паўстанне, выбраўся адтуль з каштоўнымі паперамі. Гэта не спадабалася пэўным военачальнікам, таму іх пакалілі пад сукно. Можна быць таму, гэта мае гаварыць праўду пра палескае падполле, якое выглядала крыху інакш, чым лічыла мясцовае начальства, таму ён доўгі час быў у «падвешаным» стане. А калі былі поўнакурс раскарэчаны дакументы, аказалася, што ён зрабіў стоткі геранічных учынкаў на тэрыторыі Беларусі як разведчык: быў у Польшчы, на парашуце спусціўся, калі пачалося там варшаўскае паўстанне, выбраўся адтуль з каштоўнымі паперамі. Гэта не спадабалася пэўным военачальнікам, таму іх пакалілі пад сукно. Можна быць таму, гэта мае гаварыць праўду пра палескае падполле, якое выглядала крыху інакш, чым лічыла мясцовае начальства, таму ён доўгі час быў у «падвешаным» стане. А калі былі поўнакурс раскарэчаны дакументы, аказалася, што ён зрабіў стоткі геранічных учынкаў на тэрыторыі Беларусі як разведчык: быў у Польшчы, на парашуце спусціўся, калі пачалося там варшаўскае паўстанне, выбраўся адтуль з каштоўнымі паперамі. Гэта не спадабалася пэўным военачальнікам, таму іх пакалілі пад сукно. Можна быць таму, гэта мае гаварыць праўду пра палескае падполле, якое выглядала крыху інакш, чым лічыла мясцовае начальства, таму ён доўгі час быў у «падвешаным» стане. А калі былі поўнакурс раскарэчаны дакументы, аказалася, што ён зрабіў стоткі геранічных учынкаў на тэрыторыі Беларусі як разведчык: быў у Польшчы, на парашуце спусціўся, калі пачалося там варшаўскае паўстанне, выбраўся адтуль з каштоўнымі паперамі. Гэта не спадабалася пэўным военачальнікам, таму іх пакалілі пад сукно. Можна быць таму, гэта мае гаварыць праўду пра палескае падполле, якое выглядала крыху інакш, чым лічыла мясцовае начальства, таму ён доўгі час быў у «падвешаным» стане. А калі былі поўнакурс раскарэчаны дакументы, аказалася, што ён зрабіў стоткі геранічных учынкаў на тэрыторыі Беларусі як разведчык: быў у Польшчы, на парашуце спусціўся, калі пачалося там варшаўскае паўстанне, выбраўся адтуль з каштоўнымі паперамі. Гэта не спадабалася пэўным военачальнікам, таму іх пакалілі пад сукно. Можна быць таму, гэта мае гаварыць праўду пра палескае падполле, якое выглядала крыху інакш, чым лічыла мясцовае начальства, таму ён доўгі час быў у «падвешаным» стане. А калі былі поўнакурс раскарэчаны дакументы, аказалася, што ён зрабіў стоткі геранічных учынкаў на тэрыторыі Беларусі як разведчык: быў у Польшчы, на парашуце спусціўся, калі пачалося там варшаўскае паўстанне, выбраўся адтуль з каштоўнымі паперамі. Гэта не спадабалася пэўным военачальнікам, таму іх пакалілі пад сукно. Можна быць таму, гэта мае гаварыць праўду пра палескае падполле, якое выглядала крыху інакш, чым лічыла мясцовае начальства, таму ён доўгі час быў у «падвешаным» стане. А калі былі поўнакурс раскарэчаны дакументы, аказалася, што ён зрабіў стоткі геранічных учынкаў на тэрыторыі Беларусі як разведчык: быў у Польшчы, на парашуце спусціўся, калі пачалося там варшаўскае паўстанне, выбраўся адтуль з каштоўнымі паперамі. Гэта не спадабалася пэўным военачальнікам, таму іх пакалілі пад сукно. Можна быць таму, гэта мае гаварыць праўду пра палескае падполле, якое выглядала крыху інакш, чым лічыла мясцовае начальства, таму ён доўгі час быў у «падвешаным» стане. А калі былі поўнакурс раскарэчаны дакументы, аказалася, што ён зрабіў стоткі геранічных учынкаў на тэрыторыі Беларусі як разведчык: быў у Польшчы, на парашуце спусціўся, калі пачалося там варшаўскае паўстанне, выбраўся адтуль з каштоўнымі паперамі. Гэта не спадабалася пэўным военачальнікам, таму іх пакалілі пад сукно. Можна быць таму, гэта мае гаварыць праўду пра палескае падполле, якое выглядала крыху інакш, чым лічыла мясцовае начальства, таму ён доўгі час быў у «падвешаным» стане. А калі былі поўнакурс раскарэчаны дакументы, аказалася, што ён зрабіў стоткі геранічных учынкаў на тэрыторыі Беларусі як разведчык: быў у Польшчы, на парашуце спусціўся, калі пачалося там варшаўскае паўстанне, выбраўся адтуль з каштоўнымі паперамі. Гэта не спадабалася пэўным военачальнікам, таму іх пакалілі пад сукно. Можна быць таму, гэта мае гаварыць праўду пра палескае падполле, якое выглядала крыху інакш, чым лічыла мясцовае начальства, таму ён доўгі час быў у «падвешаным» стане. А калі былі поўнакурс раскарэчаны дакументы, аказалася, што ён зрабіў стоткі геранічных учынкаў на тэрыторыі Беларусі як разведчык: быў у Польшчы, на парашуце спусціўся, калі пачалося там варшаўскае паўстанне, выбраўся адтуль з каштоўнымі паперамі. Гэта не спадабалася пэўным военачальнікам, таму іх пакалілі пад сукно. Можна быць таму, гэта мае гаварыць праўду пра палескае падполле, якое выглядала крыху інакш, чым лічыла мясцовае начальства, таму ён доўгі час быў у «падвешаным» стане. А калі былі поўнакурс раскарэчаны дакументы, аказалася, што ён зрабіў стоткі геранічных учынкаў на тэрыторыі Беларусі як разведчык: быў у Польшчы, на парашуце спусціўся, калі пачалося там варшаўскае паўстанне, выбраўся адтуль з каштоўнымі паперамі. Гэта не спадабалася пэўным военачальнікам, таму іх пакалілі пад сукно. Можна быць таму, гэта мае гаварыць праўду пра палескае падполле, якое выглядала крыху інакш, чым лічыла мясцовае начальства, таму ён доўгі час быў у «падвешаным» стане. А калі былі поўнакурс раскарэчаны дакументы, аказалася, што ён зрабіў стоткі геранічных учынкаў на тэрыторыі Беларусі як разведчык: быў у Польшчы, на парашуце спусціўся, калі пачалося там варшаўскае паўстанне, выбраўся адтуль з каштоўнымі паперамі. Гэта не спадабалася пэўным военачальнікам, таму іх пакалілі пад сукно. Можна быць таму, гэта мае гаварыць праўду пра палескае падполле, якое выглядала крыху інакш, чым лічыла мясцовае начальства, таму ён доўгі час быў у «падвешаным» стане. А калі былі поўнакурс раскарэчаны дакументы, аказалася, што ён зрабіў стоткі геранічных учынкаў на тэрыторыі Беларусі як разведчык: быў у Польшчы, на парашуце спусціўся, калі пачалося там варшаўскае паўстанне, выбраўся адтуль з каштоўнымі паперамі. Гэта не спадабалася пэўным

СЁЛЕТА ЗЯМЕЛЬНЫЯ ўЧАСТКІ ПАВІННЫ АТРЫМАЦЬ УСЕ, ХТО МАЕ ПАТРЭБУ

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)
 Таксама віцэ-прэм'ер паведаміў, што ўрад даручыў Дзяржамабмаасці стварыць у другім паўгоддзі гэтага года адзіную агульнадаступную базу свабодных зямельных участкаў па ўсёй тэрыторыі Беларусі, якія могуць быць прадастаўлены грамадзянам для індывідуальнага жылля ва будаўніцтва, прыцягнення інвестыцый, а таксама могуць быць прадастаўлены ўсім суб'ектам гаспадарання для размяшчэння аб'ектаў і для выдзянення законнага бізнесу.

ПАБУДАВАЎ ДОМ ТРЭБА БУДЗЕ ЗА 5-10 ГАДОУ

Што датычыцца непасрэдна новага праекта ўказа Прэзідэнта «Аб некаторых мерах па ўсканаленні адносінаў у галіне будаўніцтва, адабрання і прадастаўлення зямельных участкаў і ўнясенні змен і дапаўненняў у некаторыя ўказы Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь», то яго нормы, па словах Анатолья Калініна, накіраваны на фарміраванне акладачнага і прарыстага механізму прадастаўлення зямлі ўсім групам насельніцтва, а таксама на стварэнне дадатковых умоў для інвестыцыйнай дзейнасці.

Праектам гэтага ўказа прапануецца ўсталяваць некаторыя новыя падыходы, якія ў першую чаргу выклікае спекуляцыйны зямельны ўчасткі — і тыя грамадзяне, якія маюць патрэбу, сапраўды змогуць атрымаць гэтыя ўчасткі. Так, праектам прадугледжваецца, што будаўніцтва грамадзянамі жылых дамоў і дач павінна быць завершана на працягу 5 гадоў з даты атрымання дакументаў на зямельны ўчастак. Тэрмін будаўніцтва можа быць працягнуты мясцовым выканкам, але не больш чым на 2 гады (рашэнне прымаецца з улікам матэрыяльнага становішча грамадзяніна і іншых уважлівых прычын — хваробы, адсутнасці ў краіне і інш.). Пры неагчыма-сці завяршэння будаўніцтва ў вызначаны тэрмін жылы дом ці дача могуць быць закансерваваны на тэрмін не больш за 3 гады. Пры гэтым жылля дамы, дачы могуць быць закансерваваны толькі пры наяўнасці фундаменту, сцен і дахаў, што з'я-

ляецца адрозненнем ад папярэдняга закона, — паведаміў Анатоль Калінін і дадаў, што ён лічыць такі парадок разумным, і чалавека, які бярэ ўчастак для сябе, а не для нейкіх спекуляцый, такія нормы не павінны насцярожваць.

Таксама Анатоль Калінін паведаміў, што праектам ўказа прадугледжваецца распрацоўка адзінага парадку ўліку жадаючых атрымаць зямельныя ўчасткі па ўсёй краіне.

— Сёння абылканкаммы і Мінгарвыканкам могуць усталяваць свае парадкі чарговасці прадастаўлення зямельных участкаў грамадзянам, што выклікае неадназначныя ацэнкі і нараканні. Такім чынам у Брэсцкай вобласці была адна чарга, у Мінску — 4 чаргі, у іншых абласных цэнтрах — 2 і гэтак далей.

— Прапановы Генеральнай пракуратуры ў праект ўказа ўводзіцца норма, што пры будаўніцтве на самавольна занятым зямельным участку (або які прадастаўлены з парушэннем заканадаўства) можа быць прынятае рашэнне аб працягу гэтага будаўніцтва. Але пры ўмове, што захаванне будынка не нясе істотных парушэнняў горадабудаўнічых і іншых будаўнічых норм і правіл, а таксама пры ўмове ўнясення асабай, якая ажыццявіла самавольнае будаўніцтва, у мясцовы бюджэт адначасова платы ў памеры трохразовага кадастравага кошту.

Што тычыцца інфраструктуры, то на яе развіццё будуць накіраваны грошы ад продажу зямельных участкаў (умовы продажу таксама прадугледжаныя праектам ўказа — яны будуць асобнымі для прыгараднай зоны і для запырагараднай). Прынамсі, у першую чаргу будзе будавацца пад'язная дарога з граўійным пакрыццём, лініі электраперадач і цэнтралізаваная сістэма водазабеспячэння. Астатнія інжынерныя камунікацыі і грамадзяне змогуць падвесці за свой кошт.

Напрыканцы Анатоль Калінін паведаміў, што праект ўказа ўжо прадастаўлены ў Адміністрацыю Прэзідэнта і выкажаў меркаванне, што на працягу месяца ён будзе прыняты.

Павел БЕРАСНЕЎ.

«Мы не выкарыстоўваем у поўнай меры магчымасці супрацоўніцтва з беларускімі дыяспарамі замежжа»

10 ліпеня ў Беларусі фінішуе Першы фестываль мастацтваў беларусаў свету. Адным з асноўных пунктаў трохдзённага фестывалю, побач з яго творчай часткай, стане пасяджэнне Кансультацыйнага савета па справах беларусаў замежжа.

Арганізатарам мерапрыемства выступіла Міністэрства культуры сумесна з Рэспубліканскім цэнтрам нацыянальных культур пры падтрымцы беларускіх міністэрстваў, ведамстваў і грамадскіх аб'яднанняў.

— Ідэя правядзення фестывалю з'явілася даўно, — гаворыць першы намеснік міністра культуры Беларусі Тадзеўш СТРУЖЦЫКІ. — Мы доўга да яе ішлі. Фестываль праводзіцца ў мэтах перш за ўсё актывізацыі падтрымкі беларускіх культурных аб'яднанняў замежжа. Сёння яны назапасілі значны вопыт культурна-асветніцкай і грамадскай дзейнасці, пра якую мы павінны гаварыць і якую павінны падтрымліваць.

Паводле слоў намесніка міністра культуры, фестываль закліканы ў першую чаргу «адкрыць нашаму грамадству багацце і разнастайнасць культурнай дзейнасці беларускіх аб'яднанняў за мяжой». Як зазначыў Тадзеўш Іванавіч, грамадскія аб'яднанні нашых суайчыннікаў — гэта «практычна амбасадары, якія робяць вялікую справу ў розных краінах свету».

Паводле інфармацыі намесніка міністра, сёння за межамі Беларусі прахывае да трох мільёнаў нашых суайчыннікаў:

— Нам вельмі важна, каб яны захаваўлі сваю беларускасць — мову, гістарычную памяць, — і фарміравалі пазітыўны вобраз Беларусі ў свеце, — зазначыў Тадзеўш Стружцкі.

Айчына — адна

Першы фестываль мастацтваў беларусаў свету аб'яднаў пакуль прадстаўнікоў Беларусі з 12 краін — мастакі, пісьменнікі, фатографы, пазыі і мастацкія калектывы — у разам каля 240 чалавек. Аднак, як прызначыла арганізатары, гэта толькі пачатак.

Гэта мы, Гомэдад!

36-гадовы жыхар Лунінца, які жыве разам з маці-пенсіянеркай, ледзь не задушыў састарэлу.

Падчас сваркі сын схваціў маці за шыю і пачаў душыць. На гэты раз абяцалося, але сын абяцаў усё ж забіць яе. У выніку — крмінальнае справа. Сымон СВИСТУНОВІЧ.

Падчас фестывалю, акрамя іншага, адбудзецца адкрыццё мастацкай выстаўкі мастакоў-беларусаў замежжа (Нацыянальны мастацкі музей), адкрыццё фотавыстаўкі, прысвечанай беларускім аб'яднанням (Нацыянальны гістарычны музей), літаратурнае свята з удзедам пісьменнікаў і паэтаў (Музей гісторыі беларускай літаратуры), гала-канцэрт творчых калектываў (Беларуская дзяржаўная філармонія).

«Трыбунай для выказвання думак» называў намеснік міністра пасяджэнне Кансультацыйнага савета па справах беларусаў замежжа, якое плануецца ў межах фестывалю.

— У склад савета ўваходзяць кіраўнікі ўсіх вядучых нацыянальных беларускіх аб'яднанняў. Гэты савет не закрыты — яго склад будзе пастаянна змяняцца, дапуныючыся новымі прадстаўнікамі грамадскіх аб'яднанняў. Каб кожны ахвотны, які мае што сказаць, мог выказацца. На жаль, пакуль мы не выкарыстоўваем у поўнай меры магчымасці актывізаваць і поўнага супрацоўніцтва з беларускімі дыяспарамі замежжа.

Адкрыць вочы беларусам...

— Гэтым фестывалем мы адкрываем вочы самім беларусам на разнастайнасць беларускага прадстаўніцтва ва ўсім свеце, — дадае Тадзеўш Стружцкі.

Паводле слоў старшыні Саюза беларусаў Латвіі Валянціны Піскуновай, найбольш бальчым пытаннем для беларусаў замежжа з'яўляецца сёння лячэнне прынятні ў Беларусі «Закон аб суайчынніках».

— Мы лчым, што беларусы замежжа — частцінка Беларусі. І ніколі не будзем гаджацца з тым, што Беларусь — не родная нам. Мы — таксама беларусы, проста жывём не на гістарычнай радзіме. Але мы любім Беларусь не менш за беларусаў, якія ў ёй жывуць. І ва ўсім хочам дапамагчы сваёй радзіме. У Латвіі мы ладзім не толькі культурныя мерапрыемствы, але і эканамічныя акцыі. Калі ў Беларусі якіясьці праблемы, у нас таксама б'ліць сэрца...

Ілья ЛАПАТО.

Здарэнні

САМ ЗАВЁЎСА, ПАЕХАЎ, УРЭЗАЎ, ЗАГАРЭЎСА
 Адразу ты здарэнні з аўтамабілямі адбылося за адны суткі ў сталіцы.

Ва вуліцы Кунцаўшчына загарэўся легкавік «БМВ-525». Мяркуюцца, што ад кароткага замыкання. Праз 10 хвілін пажар патушылі. Амаль а палове восьмай вечара выратавальнікамі паведамілі, што на тэрыторыі ААТ «Агат» па вуліцы Скарыны гарыць аўтамабіль «Мерседэс 410D». На месцы работнікі МНС убачылі адкрытае гарэнне ярэдрнай часткі аўто, якое стаяла ўшчыльнаю да сцяны будынка. Праз 9 хвілін пажар патушылі. А потым выведліся, што прыкладна каля 16 гадзін вадзіцель паставіў машыну на стаянку, зачыніў дзверы і сам сыхоў. У аўтамабіль запусціўся «сам паехаў» і ўрэзаўся ў сцяну будынка, пасля чаго загарэўся. Кіроўца не паставіў машыну на ручны тормаз, не выключыў перадачу. Відэаочна, ад кароткага замыкання электраправоду ў матарным адсеку адбыўся прарывот стартара... На праезнай частцы па вуліцы Карэўскай падчас рамонтнай паўнаўчэскай работкі «Лёжэ 406» адбылася ўспышка парой бензіну. У выніку ўладальнік атрымаў тэрмічныя апек пільным твару, шыі, тулава, рук. Як мяркуюцца, прычына здарэння — неасцоржэнне аб'ёхаджанне з агнём пры курэнні.

Сяргей РАСОЛЬКА.

▲ Нацыянальны банк Беларусі сёлета за паўгода прадаў 1141 атэставаны брыльянт агульнай масай 297,63 карата. Выручка ад іх рэалізацыі склала Br1,877 млрд. Продаж брыльянтаў банкі ажыццяўляюць як за беларускія рублі, так і за валюту.

▲ У Беларусі за сакавік—чэрвень зафіксаваны 16 тыс. 924 пацярпелыя ад укусаў кляшчоў, у т.л. 5 тыс. 550 дзяцей. Гэта адпаведна на 8,6% і 33% больш у параўнанні з такім жа леташнім перыядам. У чэрвні ахварамі крывасмокаў сталі амаль 11,1 тыс. чалавек.

▲ Камерцыйны дырэктар адной з мінскіх фірмаў 7 ліпеня зноўдана мёртвай. Цела жанчыны 1955 г.н. знаходзілася ў офісе фірмы на завулку Мантанжніку, у якой яна працавала. На трупе — мноства нажавых раненняў. Праваахоўныя органы высвятляюць усе абставіны злычынства.

▲ Жыхар Брэсцкай вобласці спрабаваў спаліць сваёга сабутьляніка. Праваахоўнікі затрымалі жыхара в. Тухавічы Ляхавіцкага раёна (1943 г.н.), які ў двары свайго дома ў спрэчцы пасля сумеснага распіцця спіртнага абліу бензінам і падпаліў аднавіскоўца (1948 г.н.). Пацярпелы знаходзіцца ў бальніцы, заведзена крмінальная справа.

Поўны абзац

▲ Голы мужчына абрабаваў кавярыню ў Аўстраліі. Інцыдэнт адбыўся ўвечары, калі ўстаноўна была зачынена і ў ёй нікога не было. Злачынства ва ўсёй «прыгажосці» зафіксавала камеры відэазапірання, усталяваныя ў кавярні. Здабычай абсалютна полага зпамыска стаіі алкагольнае напой і закусак на агульную суму каля 142 долараў. Скрадзенае малады чалавек склаў у пакет для смецця і накіраваўся да акеана, праз якое залез. Аднак уцячы са здабычай у яго не атрымалася: спрацавала сігналазцыя, і на месца здарэння прыхакала паліцыя. Яны затрымалі злодзей і накіравалі пад варту. Па меркаванні супрацоўнікаў праваахоўных органаў, мужчына распануаўся праз таго, каб адзёненне не перахаджала яму празрэцц ў памішчанае праз вузкая акеана.

Паводле паведамленняў карэспандэнтаў «Звязды» і інфармагенцтваў.

Прошы

СІТУАЦЫЯ НА ВАЛЮТНЫМ РЫНКУ ВІРАЙНОЎВАЕЦА

Маніторынг сітуацыі на валютным рынку сведчыць аб спыненні развіцця на ўсёх яго сегментах негатыўных тэндэнцый, паведамляе прэс-служба Нацыянальнага банка. Нацбанк сумесна з ўрадам працявае прымаць захады, накіраваныя на стабілізацыю сітуацыі ўзнаўленне канвертавальнасці нацыянальнай валюты ў поўным аб'ёме.

У пачатку 2011 года аднаўчаўся нязначны попыт на валюту з боку насельніцтва. Аднак у сакавіку павелічэнне попыту на замежную валюту было справакавана дэвальвацыйнымі засцоржамі. Пэўным чынам на сітуацыю паўплываў значны адток валюты на пакупку аўтамабіляў і іншай тэхнікі за мяжой. Праз гэта чысты попыт на валюту ў сакавіку вырас у некалькі разоў у параўнанні з іншымі месяцамі і склаў 768,1 млн долараў ЗША ў эквіваленце. З мэтай захавання золатавалютных рэзерваў Нацбанк прыпыніў інтэрвенцыі на наўным валютным рынку. Аднак за 6 месяцаў 2011 года насельніцтву банкі прадалі 3331,5 млн долараў ЗША, што на 12,6 працэнта больш за аналагічны перыяд 2010 года.

Улічваючы сітуацыю, Нацбанк і «Беларусбанк» вырашылі прадаваць замежную валюту на сацыяльна значныя мэты (лячэнне, аплата навучання і прахавання студэнтаў, выезд у сувязі з хваробай або смерцю сваякоў і інш.). За май-чэрвень гэта каля 2547 тыс. долараў ЗША.

У той жа час у шэрагу банкаў з пачатку мая скласла станоўчае салда да аперацыйных куплі-продажу валюты насельніцтвам. Гэта звязана з тым, што «Беларусбанк» мае права не прадаваць замежную валюту ў абменных пунктах, якія знаходзяцца на мяжы, а таксама з правядзеннем фізічных асобам за мяжой аперацыя з банкаўскімі карткамі, намінараванымі ў беларускіх рублях, і залікам банкам беларускіх рублёў, накіраваных фізічнымі асобамі на пагажэнне валютных крэдытаў.

Уладзіслаў КУЛЕЦКІ.

Спорт-тайм

«Мінск» — у 2-м раўндзе Лігі Еўропы
 Футбалісты клуба «Мінск» выйшлі ў 2-і кваліфікацыйны раўнд Лігі Еўропы.

У чэрвер на «Дынама» бронзавы прызёр чэмпіянату Беларусі-2010 выйгралі ў гаасей з баянскага клуба «Алімпік» з лікам 2:1 — на 5-й хвіліне гульні гол забіў Яўген Лашанкоў, а праз 6 хвілін лік падвоў Дзясні Сашчэка. На 66-й хвіліне мінчане згулялі і за суперніка — аўтар гол забіў Аляксандр Сачыўка. Першая гульня ў Банку тудзень таму скончылася ўнічыю — 1:1. Такім чынам, па суме дзвюх сустрэч у 2-й раўнд выйшаў «Мінск», дзе сустрэнецца з турэцкім клубам «Газантэспар». На гэтай жа стадыі ўступіць у барацьбу салігорскі «Шахцёр», які згуляе з латвійскім «Вентспілс». Першыя матчы беларускія клубы правядуць 14 ліпеня дома, 21 ліпеня — у гасцях.



Фота БЕЛТА.

Юлія Несцяранка стала віцэ-чэмпіянкай Беларусі
 Учора ў Гродне завяршыўся адкрыты чэмпіянат Беларусі па лёгкай атлетыцы, паведамляе БЕЛТА.

У спарціўцах жанчын на 100-мэтроўцы алімпійская чэмпіёнка-2004 Юлія Несцяранка не змагла ўзяць золата, фінішаваўшы другой з вынікам 11,58 сек. Пераможцай сёлетагія першыства краіны стала мінчанка Асяндра Балычанка — 11,51 сек. У мужчын на дыстанцыі 100 м перамог Аляксандр Плінік, які паўтарыў свой лепшы асабісты вынік — 10,40 сек. У спарціўцах па штурханні ядра першыствавала сярэбраны прызёр Алімпіяды-2008 Наталля Міхнэвіч — 19 м 05 см. У мужчын у гэтым відзе лепшым быў Павел Пыжын — 20 м 17 см. У сектары для кідання молата лепшымі былі прадстаўнікі Гродзенскай вобласці — Павел Крыўцік (77 м 42 см) і Волга Цандар (66 м 63 см).

ОАО «Мінскэнергострой» (220019, г. Мінск, ул. Монтажных, д. 39) уведомляет акціонеров:

В соответствии с решением повторного внеочередного общего собрания акционеров (протокол № 31 от 01.07.2011 г.) принято решение о покупке на баланс Общества за 1534 штук простых (обыкновенных) акций ОАО «Минскэнергострой» по цене 18 000 рублей за одну акцию с оплатой денежных средствами с целью дальнейшей продажи инвесторам.

На собрании акционеров утверждены следующие условия приобретения Обществом акций собственного выпуска на баланс:

Полное наименование и местонахождение Эмитента	Открытое акционерное общество «Минскэнергострой»
Адрес, по которому будут приниматься заявления акционеров с требованием выкупа и заключаться договора купли-продажи акций	г. Минск, ул. Монтажных, д. 39
Срок, в течение которого принимаются предложения акционеров о продаже принадлежащих им акций	с 11 июля 2011 г. по 14 июля 2011 г.
Срок, в течение которого осуществляется приобретение акций	с 15 июля 2011 г. по 10 августа 2011 г.
Сроки, форма и порядок оплаты акций	В течение 15 банковских дней с момента зачисления акций на счет «дело» эмитента, путем выплаты наличных денежных средств из кассы Общества или по безналичному расчету путем перечисления денежных средств на счет продавца.

УНП 10008291

Пытальнік

КАЛІ ЗЫРАЕШ МЕТАЛАЛОМ ПА ЗВАЛКАХ — ГЭТА НЕ ПРАДПРЫМАЛЬНІЦКАЯ ДЗЕЙНАСЦЬ

Чалавек працуе ў сельскай мясцовасці на асноўнай працы. Маючы ўласнага каня, ездзіць па наваколлях свайго раёна, збірае металалом, здае яго ў райсапжыўсаюз і атрымлівае грошы. Ці мае права падаткова інспекцыя накласці на яго штраф за адсутнасць ліцэнзіі, за тое, што ён не аформлены як прадпрымальнік?

Генадзь Францішч ПЯТКЕВІЧ, г. Мінск
 На жаль, наш шанюны чытач задаў сваё пытанне без аніякіх іншых падрабязнасцяў. Нейкая неспадзяванка была з кімсьці з яго родных? Наколькі мы зразумелі з запыту, чалавек у свой вольны час на ўласным кані такім чынам — збіраючы па акрузе металалом — імянецца падзарабіць лішнюю капейку. Ці патрэбна яму некая афармленне сваё дзейнасці, ці можа ён быць аштрафаваны за адсутнасць такога афармлення і ў гэтых выпадках? Каб атрымаць адказы на ўзятыя пытанні, мы звярнуліся з просьбай аб дапамозе ў інспекцыю

Міністэрства па падатках і зборах па г. Мінску. Нягледзячы на адсутнасць канкрэтных звестак, там вельмі аператыўна падрыхтавалі адказ для нашага чытача.

«Згодна з артыкулам 1 Грамадзянскага кодэкса Рэспублікі Беларусь, прадпрымальніцкая дзейнасць — гэта самастойная дзейнасць юрыдычных і фізічных асоб, якая ажыццяўляецца імі ў грамадзянскім абарачэнні ад свайго імя, на сваю рызыку і пад сваю маёмасную адказнасць і скіравана на сістэматычнае атрыманне прыбытку ад карыстання маёмасцю, продажаў рэчэй, вырабленых, перапрацаваных ці набытых указанымі асобамі для продажу, а таксама ад выканання работ ці аказання паслуг, калі гэтыя работы ці паслугі прызначаны для рэалізацыі іншым асобам і не выкарыстоўваюцца для ўласнага спажывання.

У выпадку, калі грамадзянін купівае металалом у насельніцтва для наступнай

здачы яго нарыццоўчым арганізацыям, такая дзейнасць будзе з'яўляцца прадпрымальніцкай.

Адной з асноўных умоў ажыццяўлення прадпрымальніцкай дзейнасці з'яўляецца яе дзяржаўная рэгістрацыя, правядзенне якой прадугледжанае нормамі Дэкрэта Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь ад 16 студзеня 2009 года № 1 «Аб дзяржаўнай рэгістрацыі і ліквідацыі (спыненні дзейнасці) суб'ектаў гаспадарання». Ажыццяўленне прадпрымальніцкай дзейнасці без дзяржаўнай рэгістрацыі кваліфікуецца як незаконна, што прыводзіць да прыцягнення да адміністрацыйнай адказнасці.

Згодна з артыкулам 12.7 Кодэкса Рэспублікі Беларусь аб адміністрацыйных правапарушэннях, прадпрымальніцкая дзейнасць, што ажыццяўляецца без дзяржаўнай рэгістрацыі або без дзяржаўнай рэгістрацыі і спецыяльнага дазволу (ліцэнзіі), калі такі спецыяльны дазвол (ліцэнзія) абавязковы, калі

у гэтым учынку няма састану злычынства, цягне накладанне штрафу ў памеры да ста базавых вельчынь (да 3,5 мільёна рублёў — рэд.) з канфіскацыяй прадмета адміністрацыйнага правапарушэння, прыклад і сродкаў здзяйснення адміністрацыйнага правапарушэння незалежна ад таго, у чьёй уласнасці яны знаходзяцца, а таксама прыбытку, атрыманага ў выніку такой дзейнасці, або без канфіскацыі. Памер адміністрацыйнага штрафу вызначае Гаспадарчы суд.

У выпадку збору лому і адходаў чорных і калерных металаў у выглядзе прадметаў, скупка якіх адбываецца нарыццоўчымі арганізацыямі за наўнымі разлік у фізічных асоб, у адпаведнасці з пералікам, устаноўленым мастаковым Савета Міністраў Рэспублікі Беларусь ад 12 мая 2010 года № 702, такая дзейнасць не патрабуе рэгістрацыі, і даходы, атрыманыя фізічнымі асобам ад гэтай дзейнасці, вызываюцца ад падаходнага падатку».

Мінский районный исполнительный комитет 11 августа 2011 г. проводит открытый аукцион по продаже земельных участков в частную собственность граждан Республики Беларусь в Минском районе

№ лота	Адрес земельного участка	Кадастровый номер	Площадь земельного участка	Целевое назначение	Расходы по подготовке документации (рублей)	Начальная цена земельного участка (рублей)	Задаток (рублей)
1	Горанский с/с, д. Новодворщина	623681314101000028	0,1200 га	Для строительства и обслуживания жилого дома	1 619 960	11 000 000	1 100 000
2	Колодищанский с/с, д. Липовая Колода, участок № 20	623683403601000178	0,1502 га	Для строительства и обслуживания жилого дома	1 584 000	20 000 000	2 000 000
3	Колодищанский с/с, д. Липовая Колода, участок № 33	623683403601000177	0,1501 га	Для строительства и обслуживания жилого дома	1 584 000	20 000 000	2 000 000
4	Лощанский с/с, д. Бровки, участок № 99	6236840016010000313	0,2498 га	Для строительства и обслуживания жилого дома	810 471	32 000 000	3 200 000
5	Лощанский с/с, д. Бровки, участок № 100	6236840016010000312	0,2479 га	Для строительства и обслуживания жилого дома	835 321	32 000 000	3 200 000
6	Мачулищанский п/с, д. Мачулищи	623675202001000268	0,1022 га	Для строительства и обслуживания жилого дома	1 696 490	41 000 000	4 100 000
7	Мачулищанский п/с, д. Мачулищи	623675202001000269	0,1036 га	Для строительства и обслуживания жилого дома	1 546 200	41 000 000	4 100 000
8	Михановичский с/с, д. Чуриловичи	623684206601000297	0,1241	Для строительства и обслуживания жилого дома	1 200 000	42 000 000	4 200 000
9	Михановичский с/с, д. Чуриловичи	623684206601000298	0,1200	Для строительства и обслуживания жилого дома	1 200 000	42 000 000	4 200 000
10	Михановичский с/с, д. Кайково	623684202601000255	0,1368	Для строительства и обслуживания жилого дома	1 200 000	35 000 000	3 500 000

У ЧАЛАВЕКА ПАВІННА БЫЦЬ СВАБОДА ВЫБАРУ ТВОРЧАСЦІ. А ГЭТА — І ІНСТРУМЕНТ, І САМ СПАСАБ ДУХОЎНАГА РАЗВІЦЦЯ

Гэта філасофія майстра, які мае дачыненне да першага беларускага сярэбранага злітка, можа ў хатніх умовах вырабляць фарфор, а звычайную костачку ад садавіны пераўтвараць у мастацкі твор

З'еўшы сакавіты персик ці абрыкос, духмяную сліву, што большасць з нас потым робіць з костачкай з гэтай ці іншай садавіны? Натуральна, не задумваючыся нават, выкідае. Хіба толькі рэдкі садавод-аматар ці проста цікавы ўвартуе тую костачку ў бліжэйшы вазон з зямлей: цікава, а ці атрымаецца што, ці вырасце? І сапраўды, у некаторых потым вырастае на падаконніку, напрыклад, апельсін. А вось для Сяргея ДАРАФЕЕВА костачкі з садавіны — не проста непатрэбнае смецце або сродка для батанічнага эксперыменту, а самы сапраўдны матэрыял для мастацкай творы. Якія атрымліваюцца ў яго шляхам разьбы па гэтых самых костачках.

Мінімум умяшання ў натуральнае

...Калі рыхтаваўся да інтэрв'ю, зазіраў у інтэрнэт. У пошукавай сістэме зрабіў запыт: разьба па костачках ад садавіны. Глябальная сетка выдала ў адказ, што ў Кітаі яшчэ са старажытнасці існуе традыцыйнае мастацтва хайдаа — тая самая разьба па костачках з садавіны. Майстры найперш старана апрацоўвалі костачкі, затым рыхтавалі чарыж-план, якія потым траба было прытрымлівацца ў працэсе працы над скульптурай. Не заўсёды атрымлівалася тое, што задумвалася, бо працаваць з костачкамі было складана: кожная з іх была ўнікальнай як па форме, так і па структуры. Але з цягам часу майстры рабілі імпавізітарамі і часам увогуле адмаўляліся ад папярэдніх чарыжоў. Асабліва каштоўнымі лічыліся костачкі ад персікаў, наколькі ў старажытнакітайскай культуры персик быў сімвалам выратавання, а таксама багачы і дабраўты. Упрыгажэнням менавіта з такіх костачак аздавалі перавагу высокастаўленныя асобы і члены іх сем'яў, а падарожнікі лічылі сваім абавязкам прывесці з паездкаў у Кітаі некалькі такіх арыгнальных скульптурак.



Фота з інтэрнэту — прыклады працы кітайскіх майстроў.

вядомы выраз пра тое, як стварыць прыгажосць, можна да месца паўтарыць: проста прыбраць усё лішняе. Але пачакайце, прычым тут усходняя філасофія, калі мы распачылі аповед пра разьбу па костачках ад садавіны? Перш чым раскажам пра гэты занятак, сслымся на самой біяграфіі Сяргея Дарафеева. Павярце, яна не менш цікава, чым яго мастацкі занятак.

Шлях ад «фізіка» да «лірыка»

Сяргей Васільевіч нарадзіўся ў пасёлку Весельна на Барысаўшчыне ў 1957 годзе. Зараз жыве ў Жодзіна, а працэ механікам вытворчага цэха ў «Сельэнерга» ў Смалевічах. Дарчы, суразмоўца добра валодае роднай мовай, што для чалавека тэхнічнай адукацыі не такія ўжо і распаўсюджана, на жаль, з'ява. Сяргей Васільевіч на такую заўвагу сціпла патлумачыў, што нямножыцца-маці і жонка — настаўніцы беларускай мовы. У самога ж яго тры вышэйшай адукацыі, усё атрыманыя заочно. Напачатку скончыў па спецыяльнасці інжынер-механік колішні політэхнічны інстытут у Мінску. Затым быў Мазырскай педагогічнай інстытут спецыяльнасцю настаўніка па працы, чарочні. А паступаў ён туды адразу на трэці курс, ужо працуючы настаўнікам працы ў Юр'еўскай сярэдняй школе Лагойскага раёна.

Трэція навучальны ўстановай быў гагачанскі заочны народны ўніверсітэт мастацтваў у Маскве, дзе давялося асвойваць майстэрства керамікі, разьбы. Як у сталіцы

колійшнай краіны апынуўся наш герой?

— Прачытаў кнігу прафесара Інстытута ўсходназнаўства Таццяны Пятроўны Грыгор'евай. Потым стаў яе вучнем і нават дапамагаў пісаць ёй адну з чарговых кніг. Справа ў тым, што дагэтуль я ўжо захапляўся філасофіяй Усходу. У свай час разам з сябрам «пераварыў» усю «Ленінку», актыўна карыстаўся міксіблліятэчным абанементам, які існаваў тады, калі патрэбную кнігу можна было заказаць на месца з любой бібліятэчнай краіны. Вось сярэдніх твораў на тэму Усходу і патрапіла кніга Таццяны Пятроўны. Чого паехаў, пытаецца? Пагаварыцца! Сапраўды, такі На той момант я імкнуўся праводзіць такі лёгкі аналіз таго, што адбываецца навакол, з сабой, імкнуўся параўнаць сябе як чалавек з іншымі. Шукаў рацыянальных наводзін, шляхоў максімальна



выявіць уласныя здольнасці. Усходжым вучыўся ўсму гэтаму, — гаворыць Сяргей Васільевіч.

Некалькі гадоў ён прабыў у Маскве, працаваў скартаром у сваёй настаўніцкай, прафесара Грыгор'евай. А потым вярнуўся ў Жодзіна. Пайшоў выкладаць кераміку ў сярэдняю школу № 8 з мастацкім уклікам. Дарчы, потым яе ж скончылі яго сын і дачка. Дачка пасля заканчэння Бабруйскага вучылішча, а потым і педуніверсітэта, вярнулася выкладаць у родную школу.

Фарфор — у хатніх умовах

Да мастацкага цягу Сяргея Дарафееў меў з дзяцінства. І, як, бясспрэчна, чалавек адораны, гэтую цягу імкнуўся задаволяць па максімуме.

— Тут няма нічога недасягальнага, — тлумачыць суразмоўца шырока спектр сваіх захапленняў, — Трэба знайсці патрэбную літаратуру, метады і «працуецца» іх праз сябе, правільна скарыстацца імі. Сутнасць майі жыццёвай філасофіі, у прыватнасці, у тым, што ў чалавека ёсць свабода выбару. А на шляху духоўнага развіцця любая творчасць — гэта і інструмент, і сам спосаб імкнення ўперад. Тут можна

правесці параўнанне з маятнікам: пазаймаўся нечым шчыльна — перайшоў да іншага. Напрыклад, у трыох працаваў у школе. Не выключаю, што ў будучыні зноў магу туды вярнуцца.

...Пералічыць усё факты з біяграфіі Сяргея Дарафеева, якія сведчылі б на карысць яго філасофіі, будзе складана — іх шмат. Назавём самую цікавую.

Колькі гадоў таму было створанае прадпрыемства па вытворчасці нестандартнага абсталявання, акрамя, як указвалася, авіяцыйных рухавікоў. Разам з аднаўцамі там працаваў і Сяргей Васільевіч, вырабляў сваімі рукамі тое самае не стандартнае абсталяванне, якое мела попыт. Мж іншым, на гэтым самым абсталяванні з лому і адходу ад электроннай тэхнікі, якія ўтрымліваюцца каштоўныя металы, быў выплаўлены першы беларускі злітак серабра вагой 5 кілаграмаў. Яго нават у Савеце Міністраў дэманстравалі. Злітак быў з чысцінёй 99,9999 працэнтаў. Майстар на гарачым метале адліў адноўны знакочерамніч «Пагоні» — «пазначыў» нацыянальнаму прыналежнасць злітка. А сек'юрыці за спінай хваляваліся: абы да серабра тая самая кераміка не прыстала сама...

Першае самаабвешчанае банкруцтва ў краіне таксама звязанае з імем нашага героя.

...У вядома, што фарфор атрымліваецца з керамікі пры вельмі высокай тэмпературы — амаль 1500 градусаў? Сяргей Дарафееў можа вырабляць фарфор у хатніх умовах! Як такое магчыма? Справа ва ўдзяльнасці, які распрацоўваўся для камічнага «Бурана».

— У жніўні 1991 года я спецыяльна паехаў па яго ў Падмаскоўе. Гэта быў якарз дні пучку. У расійскую сталіцу я і танкі ўзджалі адначасова, — жартам прыгадае Сяргей Васільевіч. — А ў самім Обнінску, дзе выраблялі той уцяпляльнік, ва ўсіх кабінетах можна было назіраць аднолькавую карціну: уключанае на поўную моц радыё і засяроджаныя, у нейкім тэмплі, начальнікі. Яны толькі мімаходзь зазіралі ў мае паперы, разлік-фактуры і, амаль не глядзячы, падпісалі іх...

Праца такая: «шкрэб, шкрэб, шкрэб»

Усё пачалося са звычайнага часу рабціць нешта сваімі рукамі, — распавядае Сяргей Васільевіч пра выток свайго захаплення — разьбе па костачках. — У 1982 годзе мяне накіравалі на ўсесаюзныя курсы павышэння кваліфікацыі дырэктару клубу

«Юных тэхнікаў». Я апынуўся ў Святлоўску, на месца адарваны ад майстэрні і інструментаў. Хутка рукі проста запатрабавалі якой-небудзь працы. Выпадкова ў іх адначасова аказаліся костачка з кампоту і пляская спружынка з вострым краем. На адным баку костачкі праступаў нейкі контур, як падалося, кветкі. Машынальна прадраў яго, потым паглыбў фон, дабаўў рэльефу, прапрацаваў дэталі. Увогуле ў гэтай працы — суцэльнае «шкрэб, шкрэб, шкрэб». Спадабаўся вынік. Далей я ўжо мтанакраірава пацаў выявіць з кампоту костачкі. Гэта толькі на першы погляд яны усё аднолькавыя. Памеры, форма, колеравая адценні — усё рознае. У костачку трэба добра ўгледзецца: яна сама падакажа тэму будучага малюнка. А потым з захаваннем прычын мінімальнага ўмяшання выдаліць усё «лішняе» і выявіць вобраз, які будзе. Хоць пры жаданні, вядома, сюэт можна і самому прадумаць.

Сяргей любіць праца майстра (а іх у калекцыі пакуль што два дзясяткі, бо па першым часе ён іх збіраў, а раздарваў сябрам і знаёмым) — кубак, які трываюць дзе рукі. Напэўна, гэта і адна з самых дробных кампазіцый. Толькі ўявіце сабе, дыяметр складае каля двух сантыметраў! Астатнія працы некалькі большыя, аднак усё роўна гаворка ідзе пра дыяметр 1,5-2,5 сантыметра.

На палове костачак адлюстраваны твары людзей, на астатніх — жанравыя сцэны, выявы жывёл. За вытворчым адной кампазіцыі — партрэта канкрэтнага выкладчыка — астатнія «чалавечыя» з'яўляюцца абстрактнымі.

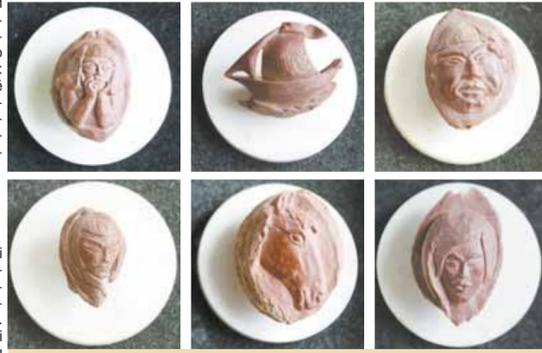


Майстар Сяргей ДАРАФЕЕУ са сваёй калекцыяй.

— Быў, праўда, яшчэ выпадак. Калі здаваў на правы кіроўцы, вырашыў выяваць — які нейкі жарцілы сімвал — «зрэнага зямі». Відэаю, на тое, што забароненае — прычывае, хоць я чалавек непітушчы, — смецця Сяргея Васільевіч. — Дык вось гэтая кампазіцыя мне самому падаецца нейкай не зусім натуральнай, боць у ёй нешта штучнае.

Працую наш герой выключна самаробнымі рэзцамі. Фактычна гэта набор звычайных шцікоў: з ручкай, адлітай на шліпцы, і звыстраянай адмысловым чынам даўжынёй. На апошняю напаяны пабядзіт — вельмі цвёрды сплаў. Колькі займае працэс «выдалення усёго лішняга» — залежыць ад канкрэтнай кампазіцыі, натхнення.

Сяргей РАСОЛЬКА. Фота Марыны БЕГУНКОВАЙ і з інтэрнэту.



Узоры разьбы па костачках. Іх дыяметр — 1,5-2,5 сантыметра.

ПЕРШЫ ВЫПУСК АФІЦЭРАЎ

У Гродзенскім дзяржаўным універсітэце імя Янкі Купалы адбылася ўрачыстая цырымонія ўручэння дыпламаў першым выпускнікам ваеннага факультэта.

32 афіцэры, якія навучаліся па спецыяльнас-

Факт

цях «Фізічная падрыхтоўка ваеннаслужачых» і «Тылавое забеспячэнне войскаў», размеркаваны ў армейскай часці, органы пагранічнай службы і ўнутраныя войскі МУС.

Барыс ПРАКОПЧЫК.

ХРОНІКА АПОШНІХ ПАДЗЕЙ

СУСВЕТНЫЯ ЦЭНЫ НА ПРАДУКТЫ ХАРЧАВАННЯ НАБЛІЗІЛІСЯ ДА АБСАЛЮТНАГА МАКСІМУМУ

Сусветныя цэны на асноўныя прадукты харчавання, уключаючы хлеб, малако і мяса, ушчыльную наблізіліся да абсалютнага максімуму. Пра гэта паведаміла Харчовая і сельскагаспадарчая арганізацыя ААН.

ПАСІЯ СТВОРЫЦЬ ЗАМЕНУ «КАЛАШНІКАВУ»

Расійскі канцэрн «Іжмаш» прыступіў да распрацоўкі новага аўтамата, які адзін з вядоўцаў ад схемы аўтамата Калашнікава. Пра гэта заявіў часова выканаўца абавязкаў генеральнага дырэктара канцэрна Максім Кузюк.

СКАРАЦІЎШЫ СПАЖЫВАННЕ СОЛІ, СЭРЦА НЕ ВІРАТАВАЦЬ

У адрэзненне ад прынятага меркавання, паводле якога скарачэнне спажывання солі здольна зменшыць рызыку развіцця сардэчна-сасудзістых хвароб, насамрэч, падобныя рэкамендацыі наўрад ці выратуюць чалавека, даказалі навукоўцы, піша The Times of India.

«ГАЗПРАМ» ВЫРАШЫЎ УЗЯЦЬ У КІТАЯ 40 МІЛЬЯРДАў ДАЛАРАў ЗА КОШТ БУДУЧЫХ ПАСТАВАК?

Расійская газавая манопалія «Газпром» гатова даць Кітаю зніжку на газ, калі той пагодзіцца на авансавыя паставкі па газавым кантракце. Паводле звестак крыніц інфармагенцтваў, плацеж павінен склацца не менш за 25 мільярд даўлаў, паводле інфармацыі газеты «Ведомасці» — да 40 мільярд.

Мяркуецца, што «Газпром» хацеў бы атрымаць грошы ў 2012—2015 гадах, а пастаўляць газ па кан-

ракце з Кітаем — на працягу 30 гадоў з 2015 года. Для гэтага «Газпром» неабходна пабудавача газавод «Алтай», кошт якога ў 2006 годзе расійскай кампаніяй ацэньваўся ў 13,6 мільярдаў долараў.

«Газпром» не можа дамовіцца з кітайскай дзяржаўнай кампаніяй CNPC пра кошт на газ, які будзе пастаўляцца на «Алтай», ужо не першы год. У Кітаі гэта, што кошт расійскага газу не павінен быць больш за 280 долараў за тысячу кубаметраў, а ў Расіі настойваюць на 300-350 доларах.

Тым часам, «Іжмаш» плануе працягнуць выпуск і мадэрнізацыю аўтаматаў АК 200-й серыі. Паводле слоў Кузюка, мадэрнізацыя аўтаматаў стануць больш эрганамічнымі, зручнымі ў эксплуатацыі і дакладнымі. Акрамя таго, абноўленае зброя стане модульнай, дзякуючы чаму сумесна з ім магчыма будзе выкарыстоўваць розныя дадатковыя прылады і комплексы ўзбраенняў.

Калі рэзка скараціць спажыванне солі, то ў чалавека зафіксуюць толькі назначанае зніжэнне ціску праз больш як 6 месяцаў падобнай дыеты, канстатуе на старонках часопіса The Cochrane Library прафесар Род Тайлар, супра-

цоўнік Медычнаскага і стаматалагічнага каледжа Пенінсула пры Універсітэце Экстэра. Навуковец хацеў зразумець, наколькі рэзкая гэта дабаўка на шанцах чалавека памерці ці займець сур'езныя праблемы з сэрцам. Выснова была такая: скарачэнне спажывання солі, у прынцыпе, карысна для людзей са звычайным ціскам павышаным ціскам. Аднак, прымаючы да ўвагі, што зніжэнне ціску настолькі малазначнае, то агупнага ўплыву на ціск і стан сэрца, хутэй за усё, аказана не будзе.

ПА ЯКІ ТУРЫЗМ ЗАМЕЖНІКІ ПР'ЯЕЗДЖАЮЦЬ У БЕЛАРУСЬ?

Друкуючы нататкі пра вандоры за мяжу, я толькі здагадаўся, што ў нашай краіне ёсць такія турыстычныя маршруты, што ого-го! Яны могуць прынесьці не менш яркіх уражанняў, чым тур у папрыскуе базілку Сакрэ-Кёрці наведванне рымскага Пантэона.

Мы ўжо пісалі, напрыклад, пра раскопкі курганоў у Старадарожскім раёне і паказалі шкільт дыргава, якому амаль 10 стагоддзяў (нумар «Звязды» за 28 чэрвеня). Не паспелі сцішыцца тэя ўражання, як палтэфанавалі з Лунінецкага раёна — і тут ёсць свае турыстычныя цікавосткі. Арганізоўваюцца ўнікальныя экалагічныя туры, пра якія амаль не ведаюць беларусы.

Затое на Лунінецчыну ахвотна едуць групы замежных турыстаў — з Брытанскага астравоў, Польшчы, Венгрыі...

Што так вабіць замежнікаў? Знаёмлюся з Анатолем Нефядовічам, гаспадаром сядзібы «Прыпяцкі плёс», што ў вёсцы Лахаўка на Лунінецчыне. Загадва ведаю, што гэты чалавек званы і дыпламаваны беларускі арнітолаг, географ, турыст — прафесіянал найвышэйшай катэгорыі... Па дапамогу да яго звяртаюцца як спецыялісты з нашай Акадэміі навук, так і замеж-

ныя фатографы, вандорнікі, знаўцы прыроды.

У гэты дзень для нашай турыстычнай групы быў арганізаваны сплыв па байдарках па раце Случы. Рака гэтая вядома сваімі поймавымі дубравамі, загадкавымі і таямнічымі. Пляўна гладкую перламутравую ваду Случы, любую харавостом прыроды і размаў-

заканчэння сталічнага медуниверсітэта. Яна распавядае пра мясцовую прыроду, нахвальвае сваю бальніцу. І, па яе словах, ні на грам не шкадуе, што пакінула Мінск.

Я, азірваючы пахіленыя дубы Случы, малюнічы карчачыні, веру ёй. Калі жыццём бачыш такія карціны, менш думаеш пра сталіцы і матэрыяльныя выгоды...

На Случ насунулася масіўная хмара, якая палівае нас грыбным дожджыкам. Але гэта толькі дадатковая пікантнасць. Там, на Случы, у мяне зніклі любыя фантазіі, бо

такую малюнічасць прыроды не пабачыш і ў сне.

У байдарцы-тройцы на Случы мяне здзівіла і засмуціла наступнае. За свае 25 гадоў я бываў у падобных вандорных лічынныя разы. І заўсё ў іх месца, дзе яны бачылі адрозніў траўці! Калі жыўш у спа-жывецкім грамадстве, дзе ў асноўным людзі знятыя думкамі аб ежы, адна замовіла проста начлег, ладно даяцца да думак аб прыродзе і харчаванне. Многія замежнікі тры-няць беларускімі балотамі — напрыклад, Альманскім... Замаўляюць экскурсіі на Званец — найбуйнейшае нізіннае балота Беларусі.

— А нашы землі ў вас бываюць? Сёлета прыехалі адпачываць медыкі з Брэсцкай абласной бальніцы. Ім было цікава прайсці спартыўны шасцідзёны маршрут, атрымаць катэгорыю.

Дзіўна, што нашы гарадскія жыхары амаль не шукаюць такіх мясцінаў, каб пазнаёміцца з беларускай прыродай. У людзей дзіўная каштоўнасць. Мяркую на некаторых вучняў, якія выбіраюцца ў паходы. У некаторых няма элементарнага спальнага мяшка, які каштуе 10 долараў. Затое тэлефон — за 300.

Задаволена сэрбачыю юшкі з беларускага шупчака, я яшчэ раз пракрычуў у галаве яркія ўражання мінулага дня.

Напрыканцы атрымлівае адгаспадар Анатоль Нефядовіч распавядае, што байдаркі, якія мяне так уразілі, — гэта самая простая канцэпцыя адпачынку. Так бы мовіць, для панаточку. Замежнікі едуць у Беларусь на інаше.

Тая ж Случ цікавая тым, што тут, напрыклад, жыўчы расквашы птушкі. Гэта сіварак, зімародак, Удоль... — распавядае спадар Анатоль. — Замежнікі арыентаўцца на экалагічныя туры, знаёмства з прыродай. Таму што нейкі аўтаномны і дарагі аграстэдзі шмат у той жа Польшчы. Да нас жа едуць аматары экатурызму.

Слёта тут былі венгры, якія пра-спрасілі зрабіць экалагічную экскурсію ў пойма Прыпяці. Потым — тры групы англічан, якіх цікавіла тое ж самае.

МЫ ЧАКАЕМ НЕ АДКАЗУ. МЫ ЧАКАЕМ ВЫРАШЭННЯ ПРАБЛЕМЫ ЧЫТАЧОЎ

«Газета «Звязда» за 25 лютага 2011 года абназдаіла нас, жыхароў вуліц Палыява і Школьная вёскі Ярэмчы Караліцкага раёна: нарэшце наша праблема (падтапленне каля 20 дамоў грунтовымі водамі) будзе вырашана. Прадстаўнік раённай улады на ўсю краіну запэўніў, што работы па ачысццы канавы «будуць выкананы ў красавіку — гэта самае позняе...» На вялікі жаль, ніхто не памкнуўся нешта зрабіць. Дарчы, такое ж абяцанне прагучала і ў раённай газеце 14 жніўня 2010 года. Цяпер, пасля праліўных дажджоў, ужо некаторыя жывуць «на вадзе», астатнія кахаюць са страхам, болям і адчаем. Што рабіць? Такі быў — даслонна — чарговы зварот на «гарачую лінію» нашай газеты.

Згаданая публікацыя ў «Звяздзе» ад 25 лютага сапраўды была. Называлася яна «Абводную канаву абважэвова працывіцца». Пытанне на кантролі мясцовай улады». Яшчэ раз коротка нагадаем сутнасць бяды месцаў. Паводле іх слоў тады, праблема з'явілася больш за год таму: пачало заліваць вадою падвалы (а там жа людзі захоўвалі вырашчанае ўласнымі рукамі), на некаторых дамах з'явіліся трэшчыны.

— Куды мы толькі ні звярталіся! І ў сельскі Савет, і ў раённую вертыкаль — да старшын, да абласной вертыкалі... Нам абяцалі, што праблему вырашаць, але пакуль зрухаў ніякіх няма, — цытуем мы той бяз пераборшвання крых душы выскоўцаў.

А ўся праблема быццам бы была ў абводнай канаве, што за вёскай. Яе даўно не чысцілі, і, напэўна, у той былі карані бяды для мясцовых жыхароў. Прынамсі, яны так лічылі са слоў гадзества. Хоць ужо тады мы чулі меркаванне, што прачыстай канавы пытанне можна і не вырашаць — узровень грунтовых вод можа застацца раўняшчым.

«Тыя, хто ўжо пацярпеў ад падтапленняў, гатовы нават самі паўдзельнічаць талюкай у фінансаванні гэтых работ. Аднак раённыя ўлады катэгорычна забаранілі збіраць грошы: усё будзе зроблена за кошт бюджэту, выскоўцы не павіны плаціць». Гэта таксама цытата з матэрыялу ад 25 лютага. Дарчы, не апошня.

Мае сэнс прывесці і галоўную частку адказу прадстаўніка раённай улады, які назваў яго выскоўцы ў сваім паўторным звароце.

— Патрэбныя работы будуць выкананы ў красавіку — гэта самае позняе. У сакавіку яшчэ можа быць павода, таму тут ёсць залежнасць ад умоў надвор'я. Адродная канавы будзе паглыблена за кошт бюджэту. Гэта яшчэ раз пацвердзіў старшыня райвыканкама, да якога была даведазна сутнасць звароту высковых жыхароў. Працу павінны выканаць мелятары з Дзятлава, з імі ёсць такая дамоўленасць. Гэтая адродная канавы быццам бы нічыйная, а ўсё упадае яна ў канал, што належыць мелярацыйным сеткам. Калі не атрымаецца гэтым спосабам панізіць узровень грунтовых вод, будучы прымацца іншыя меры... У гэтай сувязі мушу яшчэ раз заўважыць, што праблема, якая хвалюе жыхароў вёскі Ярэмчы, будзе знаходзіцца на кантролі, — пачулі мы тады...

І вось — паўторны зварот ад людзей па праблема, якая — рэдакцыя была ўпэўнена — даўно вырашана. Адрозназначэнне на гэты раз апэратыўна атрымаць нейкія дакладныя тлумачэнні, чаму ж абяцанне не было выканана, не атрымалася. У райвыканкаме нам казалі, што з гэтай жа нагоды жыхары вёскі скардзіліся неадчына — гэта значыць, ужо пасля газетнай публікацыі. Калгасная тэхніка падсіці да канавы не можа. А мелятары?.. Ім трэба плаціць. Дык усё ж чаму («самае позняе — у красавіку») канаву не паглыбілі? Не факт, што ўзровень грунтовых вод пасля гэтай паніжэння. Можна стацця, што так і будзе. А яна існуючы іншыя меры вырашэння праблемы? Ёсць інфармацыя ад старшын сельскага Савета, што работы па прачысццы канавы будуць зроблены сёлета да канца жніўня. Людзі ж кажуць, што пасля праліўных дажджоў зараз некаторыя ўжо жывуць «на вадзе». А як яны не спынацца?! Накрыўце нам пісьмовы запыт. Кажу, дажджы, залівае... Пакуль запыт да вас, адказ — да нас. А мы хутка дадзім адказ. Калі вам трэба? Вось амаль даслонна і ў інфармацыі...

Р.С. Каб не марнаваць час, будзем лічыць гэтую публікацыю афіцыйным пісьмовым запытам. Як хутка рэдакцыя атрымае рэзаванне — для нас, па вялікім рахунку, не істотна. Вядома, ёсць заканадаўства наконт зваротаў грамадзян, тэрміны і гэтак далей. І мы гэтым усёму цалкам падпарадкоўваемся. Але ў нашай сітуацыі куды больш важна, каб найперш апэратыўна рыхтаваўся не ўласна сам адказ для рэдакцыі, а апэратыўна вырашалася праблема людзей. Калі яна сапраўды існуе і яе можна вырашыць. Тым больш і абяцанне ўжо было дадзена.

Сяргей РАСОЛЬКА.



На свае вочы

такую малюнічасць прыроды не пабачыш і ў сне. У байдарцы-тройцы на Случы мяне здзівіла і засмуціла наступнае. За свае 25 гадоў я бываў у падобных вандорных лічынныя разы. І заўсё ў іх месца, дзе яны бачылі адрозніў траўці! Калі жыўш у спа-жывецкім грамадстве, дзе ў асноўным людзі знятыя думка

БЕЛАРУСЫ ЗА МЯЖОЙ — ПРАЦАВАЎ АПОШНЯ ЧАТЫРЫ ГАДЫ І ЁСЁ ЖЫЦЦЁ»

ЗВЯЗДА 9 ліпеня 2011 г.

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

І тут пра нашу распачнутую работу даведаўся Валеры Казкоў, старшыня Федэральнай нацыянальна-культурнай аўтаноміі «Беларусы Расіі». Ён прыхаў да мяне паглядзець, што ж у нас ёсць. І калі я яму паказаў, колкі падрыхтавана артыкулаў (дзесьці больш за 1000), калі паглядзеў нашу базу звестак, у папках, картэжках, камп'ютары, ён праранаваў, каб мы разам гэту справу працягнулі. Калі гаварыць так шыра, то я над гэтай тэмай працаваў апошня 4 гады і ўсё жыццё, таму што дзе б я ні працаваў, увесь час назашаваў матэрыялы пра беларусаў за мяжой. За год набралася яшчэ каля 800 артыкулаў і праз суполкі, і праз людзей. Чаму нам так хуткі і лёгкі гэта ўдалося зрабіць? Па-першае, вядома ж, Валеры Казкоў разаслаў заплыты па аўтаноміях. Добра адгукнулася Заходняя Сібір (а гэта Цюменская, Новасібірская, Томская вобласці), Іркуцк, Санкт-Пецярбург (суполка «Белыя росы»), старшыня Мікалай Русакевіч), які даслаў амаль палову гэтых матэрыялаў. Зразумела, патрэбна было іх працоўцаў паводле нашых матэрыялаў, наводле навуковых канцэпцый, перакладаў. І сёння мы маем дзвесці пад 2000 артыкулаў. Выданне будзе арыгінальнае, першынё выйдзе такі даведнік.

Добра, што перад гэтым выйшла кніга «Беларусы замежжа». У гэтым выданні я таксама ўдзельнічаў, матэрыялы браліся з нашай базы звестак, але там гэта нахштальт, тэарэтычная манатграфія, гэта не даведнік, там змешчаны матэрыялы пра двух-трох прадстаўнікоў з розных краін, а ў даведніку — 1800. Гэта наша сузор'е, наша донарская кроў. Часта за мяжой былі каталізатары, што беларусы за мяжой былі каталізатарамі грамадскага, навуковага працэсу, Калі ўспомніць, Бенядыкт Дыбоўскі адкрыў возера Байкал для навукі, яго флору і фаўну, Эдуард Пякарскі навучыў якутаў грамаце, стварыў алфавіт і г.д., Аляксандр Пальмбах тое самае зрабіў для Тувы (Тувінская АССР). Ян Чорскі трапіў у Сібір як ссыльны, але і ён, і іншыя ўраджэнцы Беларусі гадзі сядзілі ператварылі ў гадзі п'янінай працы і засталіся ў гісторыі, а мы іх не ведаем фактычна, і многіх не ведаем. Дык воў самае каштоўнае, цікавае ў даведніку — гэта людзі, гэта цэлае «сузор'е» беларусаў. Дарчы, слова сузор'е ў дачыненні да беларусаў замежжа першым ужыў у адным са сваіх артыкулаў В. Каза-

коў. То, можа быць, такую назву для даведнікі і возьмем «Беларусы за сузор'е памежжа»?.

— Я ведаю, што менавіта сёння ў Віцебску ў рамках Першага фестываля мастацтваў беларусаў свету падчас «Славянскага базару» адбудзецца пасяджэнне Каардынацыйнай рады пры Міністэрстве культуры, на якой будзе прысутнічаць і вы, а таксама кіраўнікі беларускіх суполак з Расіі, Украіны, Літвы, Латвіі, Эстоніі, Польшчы, Малдовы. Дык можа там пытанне з назвай і вырашчаць? Што наогул вы чакаеце ад гэтага пасяджэння?

— Напярш далажышы, што зроблена, што гатова для перадачы ў выдвецтва, а гэта выдвецтва «Кнігазбор», мы даўно з ім супрацоўнічаем, уручы нам кожнаму з 22 прадстаўнікоў беларускага замежжа ліст са зместам даведнікі, са спісам тым, хто ўвойдзе, каб людзі вытрышлі, колькі асобнікаў хацела б мець суполка. Каб такім чынам, па палярэднім заўхах, вызначыцца з тыражом. Думаю, вырашым пытанне і з назвай.

— Калі плануецца выдаць даведнік?

— Недзе ў лістападзе. Гэта ральна.

— Гэты даведнік будзе прысвечаны беларусам блізкага замежжа?

— Тут, бачыце, калі браць тэрмін «блізкага замежжа», выходзіць, што Узбекістан ці Кыргызстан, ці Якуція — гэта блізкае замежжа, а ўжо, скажам, Чэхія і Славакія — гэта ўжо далёкае замежжа, таму тут лепш сказаць беларусам памежжа, краі, якія мяжуюць з намі, уключаючы Суо тэрыторыю былога Саветаўка Саюза плюс Польшча. Бо тут розныя прычыны. На тэрыторыі памежных краін ёсць этнічныя беларусы: скажам, Беласточчына, у Віленскай краі многа беларусаў, у Латгалі і Літве, у Расіі таксама ёсць многія. Але найбольш беларусаў, якія захавалі сваю мову, песні, звычкі, у Сібіры. Мы якраз адзначаем цяпер 100-годдзе масавага перасялення ў Сібір беларусаў у пошуках зямлі. Яны доволі танна купілі там зямлю і асцядлі, дзякуючы рэфармам Сталініна, а Сталынін жа ў свой час працаваў гурбятарам у Гродне. Вось тады выехала, па маіх падліках, каля

700-800 тысяч чалавек. І яны аселі ўсёмак у глухой тайзе і захавалі беларускія традыцыі нават больш, чым мы ў Беларусі. А надлегліся 100 км там вёска ад вёскі знаходзіцца. Асабліва ярка гэта відаць у Цюменскай, Новасібірскай, Томскай, Іркуцкай абласцях, дзе лагзідца канцэртны, фестывальны беларускі мове. Цікавы факт: Бенядыкт Дыбоўскі, удзельнік паўстання 1863 года, які быў сасланы ў Сібір, у сваіх матэрыялах пакінуў такі запіс: «Мяне хацелі пасяліць у адной вёсцы, а лепей я пасялюся ў беларускі вёсцы. Гэта відаць, што беларуская вёска, і па гаворцы, і па вышыні, бо ў гэтых вёсках не ведаюць, што такое мат...»

Такія воў духоўныя традыцыі захавалі нашы суайчынікі.

Хто ўвойдзе? Беларусы, але не толькі ты, што нарадзіліся на тэрыторыі Беларусі, а і тыя, якія нарадзіліся на іншых тэрыторыях, але мы ведаем, што яны беларусы і збасведчылі гэта. З п'сьменнікамі ляжці, тут мова відаць, цяжкі з фізікамі, вайскоўцамі і г.д. Мы ўвесь час хвалімся Софій Кавалеўскай, таму што яна, маўляў, нарадзілася на тэрыторыі Віцебскай губерні, але ж гэта пачына сёння не беларуская, гэта паўночны ты раёны, якія адышлі да Пскоўскай губерні, разумеюце, гэта будзе сулярзчыць духу нават Хельсінкскіх пагадненняў, калі мы будзем на суседнія тэрыторыі замахвацца. Там, дзе мы ведаем, што гэта сапраўды беларус і ён гэта засведчыў, то ён увойдзе. Іншая рэч, калі ён нарадзіўся на тэрыторыі сучаснай Беларусі, ныважна, якой ён нацыянальнасці. Напрыклад, Шагал нарадзіўся на тэрыторыі Беларусі ці нехта іншы — мы яго ўключаем. Мы не будзем у гэты даведнік уключаць нашадкаў беларусаў. Чаму? Гэта вельмі важнае пытанне, таму што даведнік тады разрасцецца наймаверна. Скажам, кампазітар Ігар Стравінскі — сын ураджэнца Беларусі, але ці адчуваў ён сябе беларусам? Тут мы нацужу рабіць не можам. Мы ведаем, што продкі Глінкі паходзілі з беларускага памежжа, але прылісваць яго да беларускіх кампазітараў мы не можам. Або Дзмітрый Шостакоўч, дзед яго быў палітычным савецкім пасля паўстання 1863 года і выехаў у Сібір, ён цікаваўся, па маіх звестках, прыяжджаў на радзіму сваіх продкаў на Мья-

дзельшчыну, але ж гэта не дае падставы ўключаць яго ў даведнік. Можна скласці асобны даведнік, кшталту «Нашчадкі беларусаў», і гэта будзе цікавы даведнік. Той жа самы Дастаеўскі, продкі яго тут.

У даведнік увойдзю ўраджэнцы Беларусі, тут ужо не мае значэння, хто ён, таму мы і выкарыстоўваем такі тэрмін, бо, скажам, на тэрыторыі Расіі дзейнічалі ўраджэнцы Беларусі: і палякі, і яўрэі, і татары і г.д. У падзагалюку мы акрэслім гэта абавязкова. Дарчы, маё назіранне, калі я быў у Вялікабрытаніі і сустрэкаўся з суайчынікамі. Скажам, ён нарадзіўся ў Беларусі, а ажаніўся з украінкай — стаў укра-

інцам, з полькай — стаў палякам, англічанкай — англічанцам. Значыць, меў рацыю польскі п'сьменнік Ігнаці Крассіці, што мы, мужчыны, кіруем светам, а намі — жанчыны... Вось гэтыя моманты трэба браць пад увагу, таму што, скажам, у ЗША, Вялікабрытаніі, Расіі з жонным годам пры пералісе насельніцтва колькасць беларусаў змяншаецца. Гэта найбольш адчуваецца ў Расіі, пры апошнім пералісе там зафіксавана дзесьці каля 800 тыс. беларусаў, а пры палярэднім — каля 1 млн 200 тыс. Значыць, ідзе прапракава з суайчынікамі. Але гэта не датычыцца Сібіры, і я разумею чаму — таму што яны ў сваіх вёсках

Сузор'е Беларусаў свету

Сёння мы распачынаем новую рубрыку пра беларусаў свету. Спадзяёмся, паважанья чыгачы, яна вам спадабаецца і вы больш даведзецеся пра нашых суайчынікаў за мяжой.

КАНДРАЦЬЕЎ ІВАН КУЗЬМІЧ (ПА ІНШЫХ КРЫНІЦАХ — КАЗІМІРАВІЧ)

(9 21). 6. 1849. в. Каловічы Вілейскага пав. Віленскай губ., цяпер Вілейскі р-н Мінскай вобл. — 19. 5. 1 (6). 1904

Рускі п'сьменнік, жывапісец, акцёр, паадоржнік. Нарадзіўся І. Кандрацэў у сям'і рэўрота царскай арміі. Мяркуюцца, што яго маці зарабляла на хлеб жабраваннем. Пасля яе смерці хлопчык стаў вучыцца ў Смаленскай школе ваенных кантаністаў. Адтуль пераведзены ў фельчарскую школу пры Пецярбургскай медыка-хірургічнай акадэміі. У канцы 1860 г. па невядомых прычынах нечакана аказаўся ў Вілені: служыў у канцэлярны папчыцеля Віленскай навучнай акадэміі, выступаў у вандрюўных тэатральных трупях (неўкі час быў нават памочнікам рэжысёра, выступаў з вершамі на старонках газеты «Віленскі вестник», дзе падпісваўся як «малады селянін Вілейскага павета»). Дабютам яго трэба лічыць верш «Вільня, 22-га кастрычніка 1868 г.», напісаны з нагоды аднаўлення з руін і асвячэння Прысвечнага сабора. Пасля І. Кандрацэў аказаўся ў Маскве. На конкурсе п'ес для народнага тэатра яго твор нечакана атрымаў залаты медаль.

У Маскве, гаворыцца ў аўтабіяграфіі І. Кандрацэва, ён «цалкам аддаўся літаратуры, з'яўляючыся ў розны час у некалькіх маскоўскіх перыядычных выданнях скаратаром. Побач з вершамі і апаеванямі пісаў раманы, драмы і п'ьзы («Валкі разгром», «Сангучына», «Гунь», «Ярмак — завабнік Сібіры», казка ў вершах «Салтычкі»). Склаў на 703 старонках гістарычны даведнік «Свая даўнама Масквы», біяграфію «Аляксандр Сяргеевіч Пушкін» і нават «Талковы і даведнік біблейскі слоўнічак». У Маскве І. Кандрацэў зблізіўся з многімі рускімі жывапісцамі (у тым ліку з Аляксем Саўрасавым і Ісакам Левітанам), вырхачі іх у цяжкі абставінах, а таксама з сям'ёй Чэхава, нашадкамі Някрасава. Перакладаў на рускую мову творы Гейнэ і Гёте, Байрана і Пятраркі, беларускія народныя песні.

І. Кандрацэў трагічна загінуў ад ран, выпадкова нанесеных яму ў вулічнай бойцы. Пасля яго засталіся вядомымі некалькі тужлівых песьняў стылізаваных пад народныя. Сярод іх — папулярная песьня «По диким степям Забайкаль».

Вядучыя рубрыкі Святлана КАРПУЧОК і Яраслаў МАЛЬДЗІС.

УСЕ — НА «ШТУРМ» ПРЫЁМНЫХ КАМІСІЙ...

9 ліпеня ў Беларусі стартуе чарговы этап прыёмнай кампаніі — з гэтай дня ў ВНУ «сілавых» ведамстваў і творчых ВНУ распачынаецца прыём дакументаў. Першымі па традыцыі прыйдзюць у прыёмныя камісіі абітурыенты Акадэміі Міністэрства ўнутраных спраў, Ваеннай акадэміі, Камандна-інжынернага інстытута, Гомельскага інжынернага інстытута МНС, Акадэміі мастацтваў, Акадэміі музыкі і Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта культуры. Прыёмныя камісіі ВНУ «сілавых структур» будуць весці прыём дакументаў на ўсе формы навування з 9 па 15 ліпеня. Падаць дакументы ў гэтыя ж ВНУ на завочную і вярчэрнюю формы навування абітурыенты, якія вытрымалі ўступныя іспыты, але не прайшлі на дзённую бюджэтную форму навування, змогуць па 21 ліпеня, а для ўдзелу ў конкурсе на дзённую, завочную і вярчэрнюю формы атрыманна адукацыі на умовах аплаты дакументы будуць прымацца па 23 ліпеня.

У так званых творчых ВНУ прыём дакументаў на ўсе формы навування будзе весціся з 9 па 13 ліпеня. Для абітурыентаў, якія не прайшлі па конкурсе на дзённую бюджэтную форму навування, дакументы на завочную або вярчэрнюю формы навування будуць прымацца па 25 ліпеня, а на платную форму навування — па 27 ліпеня. Ба ўсіх астатніх ВНУ лобой формы ўласнасці прыём дакументаў будзе весціся з 16 па 25 ліпеня (на ваенных факультэтах — з 16 па 23 ліпеня). У Акадэміі МНС, Ваеннай акадэміі, Камандна-інжынернага інстытута МНС, Гомельскім інжынерным інстытутах МНС уступныя іспыты прыйдзюць з 16 па 19 ліпеня, у творчых ВНУ — з 14 па 23 ліпеня, у ВНУ другога патаку (як дзяржаўных, так і прыватных) — з 26 па 30 ліпеня. Залічэнне абітурыентаў у ВНУ «сілавых» ведамстваў на ўсе формы навування завяршыцца 24 ліпеня, у творчых ВНУ — 28 ліпеня, а ў ВНУ другога патаку — 6 жніўня.

Да слова, сёлета ў Палажэнне аб прыёмнай камісіі ВНУ была ўнесена новая норма аб тым, што ў склад прадметных экзамэнацыйных камісій па прадмеце «Творчасьць» забаронена ўключаць асоб, якія ажыццяўляюць падрыхтоўку на факультэце давузавскай падрыхтоўкі, падрыхтоўчых аддзяленнях, падрыхтоўчых курсах гэтых ВНУ, асоб, якія займаюцца рэпетытарствам або знаходзяцца ў блізкіх сваяцкіх сувязях з абітурыентамі.

Усяго ў дзяржаўнай і прыватнай ВНУ запланавана прыняць у гэтым годзе каля 105 тысяч чалавек, у тым ліку 57,2 тысячы чалавек — на дзённую (плюс 2,8 тысячы) і 48,1 тысячы — на завочную форму навування.

На навуванне за кошт бюджэтных сродкаў запланавана прыняць 32,9 тысячы чалавек, што на 1 тысячу менш за паказчык папярэдняга года: з іх на дзённую форму навування 25 тысяч чалавек (мінус 800) і 7,9 тысячы чалавек — на завочную (мінус 200). У дзяржаўнай ВНУ запланавана прыняць 91 тысячу чалавек, з іх на дзённую форму атрыманна адукацыі — 51 тысячу і завочную — 40 тысяч.

План набору ў прыватнай ВНУ складае больш як 14 тысяч чалавек, з іх 6 тысяч чалавек будуць атрымліваць вышэйшую адукацыю на дзённай форме навування.

Дарчы, сёлета многія беларускія ВНУ будуць ажыццяўляць набор

на новыя спецыяльнасці (прычынова новыя для рынку працы і новыя — непазрэдна для іх). Так, у Белдзяржуніверсітэце адкрыюцца спецыяльнасці «Біяхімія», «Мікрабіялогія», «Фізіка наманатэрыялаў і нанатэхналогіі» і «Космааэракартаграфія». У БДУП — «Інфармацыя і тэхналогія праграмавання», у Міжнародным дзяржаўным экалагічным ўніверсітэце і Браскскім дзяржаўным тэхнічным ўніверсітэце — «Прыродаахоўная дзейнасць».

У Гродзенскім дзяржаўным ўніверсітэце распачнецца падрыхтоўка па спецыяльнасцях «Транспартная лагістыка», «Кіраванне інфармацыйнымі рэсурсамі», «Інфармацыя і камунікацыя» і «Міжнароднае права». У Беларускай дзяржаўным ўніверсітэце транспарту адкрыцца «Транспартная лагістыка», у Брэсцкім дзяржаўным тэхнічным ўніверсітэце — спецыяльнасці «Машыны і апараты харчовых вытворчасцяў», «Сельская гаспадарка і ўладкаванне тэрыторыі» і гэтак далей.

Прада, у прыёмных камісіях за жалем канстатуюць, што абітурыенты ўсё часцей выбіраюць не будучую прафесію і не канкрэтную ВНУ, а арыентауюца на прахадны бал і нават не могуць сфармуляваць свае прафесійныя намеры. Самая вострая праблема, з якой даводзіцца сутыкацца членам прыёмных камісій, гэта праблема апошняга дня падачы дакументаў. Менавіта таму летас было прынята разнае апошні раз інфармаваць абітурыентаў аб ходзе прыёму заяў за тры гадзіны да зачынення

шацецца прыёмная камісія, будзе спынены ў 18 гадзін. Прыёмная камісія ў 18 гадзін спыніць выдачу дакументаў абітурыентам з мэтай іх падачы на іншую спецыяльнасць. Пры гэтым будзе забяспечаны прыём дакументаў ад усіх абітурыентаў, што паспелі трапіць у будынак да таго, як дзверы на уваход зачыніліся.

Натуральна, што яшчэ па меры абвешчэнна вынікі ЦТ усе сталі падлічваць свае шанцы на паступленне. Уладальнікі сертыфікатаў з высокім балам большым сунполіліся. Але ў вельмі многіх маладых людзей, нацэляных на паступленне ў ВНУ, якія аказаліся ў сярэдзіне ці ў ніжняй частцы тэставай шкалы, «момант ісціны» яшчэ наперадзе.

Калі прааналізаваць вынікі маладых людзей, якія сталі летас студэнтамі ВНУ дзённай бюджэтнай формы навування, то самы нізкі сярэдні бал быў па фізіцы (43,1 бала) і матэматыцы (55,08 бала). Па беларускай мове сярэдні бал першачурніцкай бюджэтнай формы бал і нават не могуць сфармуляваць свае прафесійныя намеры. Самая вострая праблема, з якой даводзіцца сутыкацца членам прыёмных камісій, гэта праблема апошняга дня падачы дакументаў. Менавіта таму летас было прынята разнае апошні раз інфармаваць абітурыентаў аб ходзе прыёму заяў за тры гадзіны да зачынення

пададзеным заявам сярод дзвюх катэгорый абітурыентаў — сельскіх і гарадскіх. Між іншым, не пашкодзіць нагадаць, што залічэнне па асобным конкурсах сярод абітурыентаў-гараджан і абітурыентаў з сельскай мясцовасці можа ажыццяўляцца толькі на бюджэтных месцах. А пры залічэнні на ўмовах аплаты дзейнічае агульны конкурс, без раздзялення выпускнікоў на сельскіх і гарадскіх.

Ва ўстаноўленыя Правіламі прыёму тэрміны прыёмных камісій будуць працаваць з п'ядзенька па суботу з 9,00 да 18,00. Такім чынам, у гэтым годзе прыёмныя камісіі ВНУ МНС, МУС і Мінабароны будуць працаваць па суботах 9,16, 23 ліпеня. Прыёмныя камісіі ВНУ Міністэрства культуры — па суботах 9,16, 23 ліпеня, а таксама па нядзелях — 17 і 24 ліпеня. 17 ліпеня прыладае на правядзенне ўступных іспытаў у ВНУ, а 24 ліпеня будзе ажыццяўляцца залічэнне на завочную бюджэтную форму навування. ВНУ так званана «другога патаку» будуць працаваць па суботах 16, 23, 30 ліпеня, а таксама 6 жніўня.

Сёлета, як сярэдняяўча арганізатары цэнтралізаванага тэсціравання, сярэдні бал удзельніка ЦТ мала адрозніваецца ад мінулагадніх паказчыкаў. На ЦТ па беларускай мове высокія вынікі (ад 100 да 50 балаў) паказалі 17 працэнтаў удзельнікаў. Як правіла, менавіта 17 працэнтаў удзельнікаў ЦТ могуць прэзентаваць на навуванне на дзённай бюджэтнай форме. Сярэдні бал у гэтай групе — 65,03. Ад 20 да 49 балаў набраў 53 працэнты абітурыентаў (іх сярэдні бал 31,4).

У Міністэрстве адукацыі не без гонару адзначаюць тэндэнцыю па выр'януванні падрыхтоўкі абітурыентаў-гараджан і выхаванцў устаноў адукацыі, раздмечаных у сельскай мясцовасці. Рознаці ў сярэдніх балах гараджан і вясцоўкіцаў на ЦТ вагалася летас у залежнасці ад прадмета ад 0,3 да 5 балаў (у 2009 годзе яна была ад 0,9 да 6 балаў). А па геаграфіі выпускніцкіх сельскіх школ мели нават перавагу перад гараджанамі ў 2,6 бала. І гэта пры адсутнасці ў сельскай мясцовасці інстытута рэпетытарства.

Многіх абітурыентаў часта цікавіць, які чынам арганізуецца асобны конкурс для сельскай моладзі. Усё даволі проста: на месцы, вызначаны кантрольным лічбамі прыёму (без уліку лічбы прыёму на ўмовах мэтавай падрыхтоўкі) залічваюцца асобы, якія маюць ілыты на залічэнне без уступных іспытаў і па конкурсам. А тым месцы, што засталіся, дзеляцца прапарцыянальна

Самі будзем паліць

На пункце пропуску «Дзівін» пінскія памежнікі знайшлі ў «Фольксваген» 4,5 тысячы пакач цыгарэт беларускай вытворчасці, якія грамадзянін Украіны сваваў у матарным адсеку і салоне. Цыгарэты пацягнулі на 18 млн рублёў, а яшчэ можа быць канфіскавана і аўтамашына. Але гэта вырашыць суд.

Развіталіся з жыццём

За адзін дзень на Брэсцкіх павесілі тое беспрацоўных. У в. Нач (Ганцавіцкі раён) адышоў у іншы свет 57-гадовы мужчына, а ў в. В. Чучавічы (Лунінецкі раён) не захавеў больш жыць 50-гадовы мясцовае жыхар. Следам за імі пайшоў і 49-гадовы мужчына з в. Шчыпкі Жабінкаўскага раёна. Апошні пакінуў запіску.

Самі будзем паліць

На пункце пропуску «Дзівін» пінскія памежнікі знайшлі ў «Фольксваген» 4,5 тысячы пакач цыгарэт беларускай вытворчасці, якія грамадзянін Украіны сваваў у матарным адсеку і салоне. Цыгарэты пацягнулі на 18 млн рублёў, а яшчэ можа быць канфіскавана і аўтамашына. Але гэта вырашыць суд.

Развіталіся з жыццём

За адзін дзень на Брэсцкіх павесілі тое беспрацоўных. У в. Нач (Ганцавіцкі раён) адышоў у іншы свет 57-гадовы мужчына, а ў в. В. Чучавічы (Лунінецкі раён) не захавеў больш жыць 50-гадовы мясцовае жыхар. Следам за імі пайшоў і 49-гадовы мужчына з в. Шчыпкі Жабінкаўскага раёна. Апошні пакінуў запіску.

Самі будзем паліць

На пункце пропуску «Дзівін» пінскія памежнікі знайшлі ў «Фольксваген» 4,5 тысячы пакач цыгарэт беларускай вытворчасці, якія грамадзянін Украіны сваваў у матарным адсеку і салоне. Цыгарэты пацягнулі на 18 млн рублёў, а яшчэ можа быць канфіскавана і аўтамашына. Але гэта вырашыць суд.

Развіталіся з жыццём

За адзін дзень на Брэсцкіх павесілі тое беспрацоўных. У в. Нач (Ганцавіцкі раён) адышоў у іншы свет 57-гадовы мужчына, а ў в. В. Чучавічы (Лунінецкі раён) не захавеў больш жыць 50-гадовы мясцовае жыхар. Следам за імі пайшоў і 49-гадовы мужчына з в. Шчыпкі Жабінкаўскага раёна. Апошні пакінуў запіску.

Самі будзем паліць

На пункце пропуску «Дзівін» пінскія памежнікі знайшлі ў «Фольксваген» 4,5 тысячы пакач цыгарэт беларускай вытворчасці, якія грамадзянін Украіны сваваў у матарным адсеку і салоне. Цыгарэты пацягнулі на 18 млн рублёў, а яшчэ можа быць канфіскавана і аўтамашына. Але гэта вырашыць суд.

Развіталіся з жыццём

За адзін дзень на Брэсцкіх павесілі тое беспрацоўных. У в. Нач (Ганцавіцкі раён) адышоў у іншы свет 57-гадовы мужчына, а ў в. В. Чучавічы (Лунінецкі раён) не захавеў больш жыць 50-гадовы мясцовае жыхар. Следам за імі пайшоў і 49-гадовы мужчына з в. Шчыпкі Жабінкаўскага раёна. Апошні пакінуў запіску.

Самі будзем паліць

На пункце пропуску «Дзівін» пінскія памежнікі знайшлі ў «Фольксваген» 4,5 тысячы пакач цыгарэт беларускай вытворчасці, якія грамадзянін Украіны сваваў у матарным адсеку і салоне. Цыгарэты пацягнулі на 18 млн рублёў, а яшчэ можа быць канфіскавана і аўтамашына. Але гэта вырашыць суд.

Развіталіся з жыццём

За адзін дзень на Брэсцкіх павесілі тое беспрацоўных. У в. Нач (Ганцавіцкі раён) адышоў у іншы свет 57-гадовы мужчына, а ў в. В. Чучавічы (Лунінецкі раён) не захавеў больш жыць 50-гадовы мясцовае жыхар. Следам за імі пайшоў і 49-гадовы мужчына з в. Шчыпкі Жабінкаўскага раёна. Апошні пакінуў запіску.

Самі будзем паліць

На пункце пропуску «Дзівін» пінскія памежнікі знайшлі ў «Фольксваген» 4,5 тысячы пакач цыгарэт беларускай вытворчасці, якія грамадзянін Украіны сваваў у матарным адсеку і салоне. Цыгарэты пацягнулі на 18 млн рублёў, а яшчэ можа быць канфіскавана і аўтамашына. Але гэта вырашыць суд.

Развіталіся з жыццём

За адзін дзень на Брэсцкіх павесілі тое беспрацоўных. У в. Нач (Ганцавіцкі раён) адышоў у іншы свет 57-гадовы мужчына, а ў в. В. Чучавічы (Лунінецкі раён) не захавеў больш жыць 50-гадовы мясцовае жыхар. Следам за імі пайшоў і 49-гадовы мужчына з в. Шчыпкі Жабінкаўскага раёна. Апошні пакінуў запіску.

Самі будзем паліць

На пункце пропуску «Дзівін» пінскія памежнікі знайшлі ў «Фольксваген» 4,5 тысячы пакач цыгарэт беларускай вытворчасці, якія грамадзянін Украіны сваваў у матарным адсеку і салоне. Цыгарэты пацягнулі на 18 млн рублёў, а яшчэ можа быць канфіскавана і аўтамашына. Але гэта вырашыць суд.

Развіталіся з жыццём

За адзін дзень на Брэсцкіх павесілі тое беспрацоўных. У в. Нач (Ганцавіцкі раён) адышоў у іншы свет 57-гадовы мужчына, а ў в. В. Чучавічы (Лунінецкі раён) не захавеў больш жыць 50-гадовы мясцовае жыхар. Следам за імі пайшоў і 49-гадовы мужчына з в. Шчыпкі Жабінкаўскага раёна. Апошні пакінуў запіску.

Самі будзем паліць

На пункце пропуску «Дзівін» пінскія памежнікі знайшлі ў «Фольксваген» 4,5 тысячы пакач цыгарэт беларускай вытворчасці, якія грамадзянін Украіны сваваў у матарным адсеку і салоне. Цыгарэты пацягнулі на 18 млн рублёў, а яшчэ можа быць канфіскавана і аўтамашына. Але гэта выра

Еўропа не спяшаецца зацяжарваць. Беларусь крочыць тым жа шляхам?



Света Анастасія КЛІШЧУК

Людзі жывуць усё даўжэй і маюць усё менш дзяцей. Самым яскравым прыкладам у гэтым сэнсе з'яўляецца усходняя краіна — Японія. Аднак і на захадзе тэндэнцыя таскама усё больш яскрава праочваецца. Гэта ні добра, ні катастрафічна — проста тэндэнцыя нашых дзён. Пра крызіс дзетнараджэння ў Еўропе пісалі яшчэ сто гадоў таму, аднак апошняе не вымерла. Праўда, дзасюль не дзеяцца, а за кошт актыўнай міграцыі насельніцтва з менш уладкаваных, у тым ліку былых савецкіх краін. Сур'ёзнай міграцыя Беларусі пакуль не пагражае, а вольнае зніжэнне дзетнараджэння, безумоўна, «працівае». Што ж адбываецца? Няўжо каштоўнасць дзяцей адступіла для сучаснай моладзі на самы далыні план, або, наадварот, дзеці сталі талі «каштоўнымі», што іх проста немагчыма сабе дазволіць? Праўда дзесяці паспярэдзі.

Зараз у нашай краіне ідзе ацэнка эканамічнай эфектыўнасці ўсіх сістэм сацыяльных дапамог, у тым ліку «дзіцячых» — усё ж такі трэба дакладна вызначыцца, наколькі эфектыўна прапанаваныя сацыяльныя меры ў справе ўмацавання сям'і, павелічэння нараджальнасці і г.д. Пэўныя меркаванні па гэтай тэме, безумоўна, ужо ёсць. Вядома, напрыклад, цікава лічыць: прырост народжаных у 1981-83 гадах на 53 працэнты быў абумоўлены дзяньнем мер сацыяльнай палітыкі. Менавіта ў той час была павялічана аднаразовае дапамога на нараджэнне дзіцяці, падоўжаны часова аплатаемы адпачынак па доглядзе за дзіцём, з'явіліся дадатковыя адпачынак без захавання заробатнай платы, бесплатнае дзіцячае харчаванне для дзяцей да 2 гадоў, пільготы на атрыманне жылля і доступ да дзіцячых тавараў дзіцячага асартымэнту для шматдзетных сям'яў. Гэтыя меры спрыялі таму, што на нараджэнне дзяцей адбываліся тыя, хто пакуль

і разова аб тым, каб прывязаць рэст аднаразовай дапамогі, іншых сацыяльных пільгот да нараджэння менавіта другога дзіцяці.

Аднак што ёсць сёння беларусы сям'я? Як правіла, гэта мама, тата і дзіці «Я». Стараецца айнаваць у цяжарніцу ў больш позні час, чым, скажам, у 70-я — дзесяці пасля 24 гадоў. Прыкладна кожная другая распадаецца (напрыклад 90-х распадалася да 70 працэнтаў шлюбам). Сур'ёзнае распаўсюджванне атрымалі так званыя грамадзянскія саюзы. Даволі значная колькасць дзяцей — 22 працэнты — нараджаецца па-за зарэгістраванымі адносінамі. Прычым часта адбываецца як сярэд маладых жанчын ва ўзросце да 25 гадоў (недастаткова інфармаваных аб кантрацэпцыі), так і сярэд 35-39 гадовых, якім проста не трапіўся «дастойны партнёр». Нарэшце, ёсць у нас і «цяжка» прасліска сям'яў. Не ўсе шматдзетныя сям'і — неўладкаваныя, аднак сярэд не ўладкаваных досыць многа шматдзетных. Праблема ў тым, што нараджэнне дзяцей у такіх выпадках становіцца спосабам атрымаць дзіцячы грошы. Гэта для ўладкаваных сям'яў, а для бацькоў неўладкаваных, якія не маюць, бадай, ніякай адпачынак-кваліфікацыі, гэта акурат тая сама, якую яны маглі б заробіць.

28-гадовая мінчанка Таццяна К. замужам, будзе кватэру. І нараджэнне не дзіцяці пакуль у яе планы не ўваходзіць: «Напаўна, я абраўся калі-небудзь нарадзіць... Аднак пакуль плычу крадзім, а значыць, шмат працу... Нам з мужам важна, каб мы

Сужыцтва без шлюбу — нармальна справа, а нараджэнне дзяцей магчымае і па-за зарэгістраванымі адносінамі. Влікае распаўсюджванне атрымала практыка адзіночнага пражывання або пражывання асобна ад партнёра. Нормальна і ў з'яўленне дзіцяці на больш познім этапе жыцця. У некаторых рэгіёнах Еўропы грамадства прымае добраахвотнае адмаўленне ад нараджэння дзяцей і талерантна ставіцца да гомасэксуальных пар.

Практыка каказвае, што па-за шлюбам жывуць, як правіла, менш адукваныя людзі, — удакладняе Томаш Саботка. — Разам з тым, зараз, у прынцыпе, прымаюць лічыцца сумесна, на працягу 3-4 гадоў пражывання да шлюбу. З пачатку 90-х да пачатку 2000-х істотна вырасла колькасць людзей, прычым ва ўсіх узростах катэгорыях, якія не ўлічаны, што жанчыне для самарэалізацыі абавязкова патрэбны дзеці... Усё гэта, праўда, не азначае, што сям'я сутыкнулася з крызісам і «хутка жыць сябе». Альтэрнатыва каказвае, што большасць маладых еўрапейцаў цэнціць шлюб і плануе абзавесці сям'яй. Іншая справа, ціпер гэта робяць у больш познім узросце, што абумоўлена хоць бы тым, што многія працягваюць навучанне да 26-27 гадоў. Да моманту пачатку нараджэння першага дзіцяці маладыя еўрапейцы хочучь мець жыллё, стабільны даход і стабільнае партнёрства. Яўдома таксама, што чым пазней жанчына адраджаецца на нараджэнне першыня, тым меншым будзе яе страты ў кар'ерным росце і даходах. Па гэтай прычыне першае дзіця ў

бы з бацькоў, які даглядае дзіця, атрымлівае 80 працэнтаў заробку да 2,5-гадовага ўзросту дзіцяці. Плюс вельмі добрая інфраструктура — яслі-садкі — стымуюць яе кара боцькі ранні выхад бацькоў на работу.

У той жа Францыі, Швецыі дзяржаўныя выдаткі на сямейную дапамогу складаюць ад 3 да 3,5 працэнта ВУП, у ЗША — толькі 1 працэнт. А каэфіцыент нараджальнасці там, і там — досыць высокі. У Беларусі на такіх патрэбах выдаткоўваецца 3 працэнты ВУП (хоць, зразумела, гэта не тыя ж 3 працэнты, што ў Швецыі), і каэфіцыент нараджальнасці ў нас усё яшчэ вельмі нізкі.

З навуковага пункту гледжання, не існуе дакладных, даказаных

адкладаў. Так, калі сярэд 20-24 гадовых нараджальнасць вырасла ў вышэйзгаданы час на 4 працэнты, то сярэд 25-29 гадовых — на 10, а сярэд 35-39 гадовых — на 12. Аднак рэст нараджальнасці на пачатку 80-х гадоў абумоўлены і дэмаграфічным фактарам: у дзетародны перыяд уступілі шматколькасныя нараджэнныя напрыканцы 50-х...

«Гаража» лінія ўпраўлення аховы здароўя Міннаблвыканкама (017) 220 20 25

11 ліпеня — загадчык кансультацыйнай паліклінікі Мінскай абласной дзіцячай клінічнай бальніцы Любоў Іванавна ТАРАСЮК.
12 ліпеня — анастэзіялаг-рэаніматолог аддзялення анастэзіялогіі і рэанімацыі Мінскай абласной клінічнай бальніцы Сяргей Анатольевіч БАБКО.
13 ліпеня — загадчык акушэрска-абсервацыйнага аддзялення Мінскага абласнога раздільнага дома Канстанцін Іванавіч ШІМАК.
14 ліпеня — намеснік загадчыка філіяла №1 Мінскай ЦРБ «Атлінская бальніца» Святалана Ігаравна КІКАНЕНКА.
15 ліпеня — загадчык кардыялагічнага аддзялення Мінскай абласной клінічнай бальніцы Раіса Юр'еўна ЧАЧКО.

У напалнік падарожніка Пахі апельсіна і гваздзікі — супраць «хваробы руху»

Транспартнае ўкальчванне (ці, як яго яшчэ называюць, «хвароба руху») з'яўляецца звычайнай хваробай. Акрамя таго, яно можа ўказваць на наяўнасць якога-небудзь схаваанага захворвання. Таму, калі паездкі ў транспарце ператварыліся для вас у пакуты, абавязкова прайдзіце комплекснае медыцынскае абследаванне. Хоць універсальным метадам лячэння медыцына цяпер не валодае, усё ж існуюць рэкамендацыі, здольныя паглыць правы хваробы.

- Памежак паміж прыёмамі ежы і паездкаў павінен быць не менш чым 1,5-2 гадзіны. Ежа павіна быць лёгкая, але ў той жа час каларыйная. Перад доўгімі паездкамі не піце натуральнае малако і моцнагазаваныя напоі.
- Перад паездкай можна выпіць таблетку. Але выбар фармакалагічнага прэпарату залежыць ад ступені ўкальчвання і формы хваробы, працігласці паездкі і індывідуальнай адчувальнасці да лекавага з'яду. Ідэальны варыянт, калі цудда-таблетку падарыць доктар у спецыяльнай медыцынскай установе.
- Напярэдадні паездкі неабходна добра адпачыць, прыняць заспакаляльны ці снотворны сродкі. Пры гэтым варта пазбягаць ужывання спіртных напояў, а таксама максімальна абмежаваць курэнне.
- Падчас паездкі лепш сядзець тварам наперад па ходу руху. Калі вяс не падабаецца мілгачэнне прадметаў за акном, то лепш залпшыць вочы і заняць зручную позу, адкінуўшы крэсла максімальна назад. Важна не перагаварваць і не пераахалоджваць падчас паездкі.
- Вельмі эфектыўнай з'яўляецца вестыбулярная трэйніроўка. Самастойнае выкананне такіх практыкаванняў, як вярчальныя і ківальныя рухі галавы, можа павысіць устойлівасць чалавека да ўкальчвання.
- Акрамя таго, варта ўлічваць, што ў розных транспартных сродках трэба прытрымлівацца сваіх правілаў. Які перанесці авіяпералёт, паездку ў аўтобусе і падарожжа на паражодзе без непрыемных настульстваў? Парады на гэты конт асабліва актуальныя ў час сезона адпачынку.

Доўгі авіяпералёт — няпростая вывабаванне для арганізма. Пахадзіць у самалёт і размяцца асабліва не атрымаецца. Акрамя таго, як кажучь саудыстыя кірургі, у салоне самалёта ўтвараецца не вельмі карысны мікраклімат. Нізкі ціск у самалёце садзейнічае застою ў крыві, а сухое паветра абязводжае арганізм, з-за чаго гроець. Гэта можа, пры пэўнай схільнасці, выклікаць праблемы з вянзозным кровазваротам: утварэнне тромбаў і нават — у асабліва цяжкіх выпадках — закупорку вен. Спецыялісты называюць гэты стан «сіндромам падарожніка», ці «самалётным тромбозам».

Таму рэкамендуецца, сядзячы ў крэсле, не класці нага на нагу. Гэта дапамагае пазбегнуць залішняга ціску на вены, не будзе застою крыві ў сасудах ног. Тым, хто ўжо мае праблемы з венамі і згушчэннасцю крыві, абавязкова трэба падчас паездкі надзяваць калготкі, панчошкі ці шкарпэткі з антытрамбозным эфектам, выкарыстоўваць для падтрымання вен на нагах эластычны бінт. Перад палятам прымець чэврыч таблеткі аспірыну.

Вельмі стабільнае аўтобусныя паездкі. Турыстам даводзіцца часам сядзець па 10-16 гадзін, ад чаго дарога пераўтвараецца ў пакуты. Таму, збіраючыся ў паездку, апрапаіцеся ў мяккую эластычную вопратку без муляк рамянеў і лямак. Лепшы варыянт — баваўняны трыкатаж.

Калі не спіце, стараіцеся абходзіцца без падлакатнікаў, каб яі мага часцей мяняць позу і па часе даваць нагрукну на розныя мышцы спіны.

Праціце вадзіцеля мінімум раз у дзве гадзіны рабіць 10-гадзіны перапынак, каб можна было выйсці з аўтобуса і размяцца. Разам з тым, гэта добрая прафілактыка прыступу «марской хваробы». Ёсць спецыяльныя падушкі для таго, каб спаць сядзячы. Тады ў час сну галава не падае на плячо, а мышцы шыі атрымліваюць магчымае адпачыць.

Калі вас укальчае, не ешце перад паездкай на паражодзе тлустага і салодкага. Лепш адпраўляючыся ў дарогу напугагодным, пачаставашы сябе толькі салатай з садавіны ці гародніны.

Заўсёды трымаіце пад рукой сродкі ад укальчвання (авія-мора, аэрон, фенаціл), прымаіце іх па інструкцыі.

У дарозе піце дробнымі глыткамі халаднаватую мінералку ці авдар мяты.

Адопечь прыступ млянасці дапамогуць пахі апельсіна, мандарына, гваздзікі.

Падрыхтавала Вольга ШАУКО.

КОНКУРСНОЕ ПРИГЛАШЕНИЕ

Республиканское унитарное производственное предприятие «Экзон-Глюкоза» объявляет открытый конкурс на закупку легкового автомобиля Шкода-Супер Б Комфорт, год выпуска 2011. Источник финансирования — собственные средства. Срок поставки: по договоренности сторон. Торги будут проведены 09.08.2011 года в 11.00 по адресу: г. Дрогичин, ул. Ленина, 204.

Конкурсную документацию можно получить бесплатно по адресу: г. Дрогичин, ул. Ленина, 204 с 8.00 до 17.00 или по эл. адресу Ekzon-glucoza@mail.ru.

Предложения должны быть доставлены для вскрытия любыми способами передачи информации: нарочным письмом по адресу: г. Дрогичин, ул. Ленина, 204 РУПП «Экзон-Глюкоза», на адрес электронной почты, по средствам факсимильной связи на факс (801644) 36393, 36394 не позднее 11.00 08.08.2011 года. УНП 29021513

Считать действительными страховые полисы ЗАО «СК «Белострах»: добровольное страхование от несчастных случаев и болезней на время поездки за границу (2РН, 2РП) серия БИ №№ 0595093, 0595100, 0595101, 0595102, 0595103, 0595104, 0595105, 0595106, 0595107, 0595108, 0595109, 0595110, 0595111, 0595112, 0595113, 0595114, 0595115, 0595116, 0595117, 0595118, 0595119, 0595120, 0595121, 0595122, 0595123, 0595124, 0595125, 0595126, 0595127, 0595128, 0595129, 0595130, 0595131, 0595132, 0595133, 0595134, 0595135, 0595136, 0595137, 0595138, 0595139, 0595140, 0595141, 0595142, 0595143, 0595144, 0595145, 0595146, 0595147, 0595148, 0595149, 0595150, 0595151, 0595152, 0595153, 0595154, 0595155, 0595156, 0595157, 0595158, 0595159, 0595160, 0595161, 0595162, 0595163, 0595164, 0595165, 0595166, 0595167, 0595168, 0595169, 0595170, 0595171, 0595172, 0595173, 0595174, 0595175, 0595176, 0595177, 0595178, 0595179, 0595180, 0595181, 0595182, 0595183, 0595184, 0595185, 0595186, 0595187, 0595188, 0595189, 0595190, 0595191, 0595192, 0595193, 0595194, 0595195, 0595196, 0595197, 0595198, 0595199, 0595200, 0595201, 0595202, 0595203, 0595204, 0595205, 0595206, 0595207, 0595208, 0595209, 0595210, 0595211, 0595212, 0595213, 0595214, 0595215, 0595216, 0595217, 0595218, 0595219, 0595220, 0595221, 0595222, 0595223, 0595224, 0595225, 0595226, 0595227, 0595228, 0595229, 0595230, 0595231, 0595232, 0595233, 0595234, 0595235, 0595236, 0595237, 0595238, 0595239, 0595240, 0595241, 0595242, 0595243, 0595244, 0595245, 0595246, 0595247, 0595248, 0595249, 0595250, 0595251, 0595252, 0595253, 0595254, 0595255, 0595256, 0595257, 0595258, 0595259, 0595260, 0595261, 0595262, 0595263, 0595264, 0595265, 0595266, 0595267, 0595268, 0595269, 0595270, 0595271, 0595272, 0595273, 0595274, 0595275, 0595276, 0595277, 0595278, 0595279, 0595280, 0595281, 0595282, 0595283, 0595284, 0595285, 0595286, 0595287, 0595288, 0595289, 0595290, 0595291, 0595292, 0595293, 0595294, 0595295, 0595296, 0595297, 0595298, 0595299, 0595300, 0595301, 0595302, 0595303, 0595304, 0595305, 0595306, 0595307, 0595308, 0595309, 0595310, 0595311, 0595312, 0595313, 0595314, 0595315, 0595316, 0595317, 0595318, 0595319, 0595320, 0595321, 0595322, 0595323, 0595324, 0595325, 0595326, 0595327, 0595328, 0595329, 0595330, 0595331, 0595332, 0595333, 0595334, 0595335, 0595336, 0595337, 0595338, 0595339, 0595340, 0595341, 0595342, 0595343, 0595344, 0595345, 0595346, 0595347, 0595348, 0595349, 0595350, 0595351, 0595352, 0595353, 0595354, 0595355, 0595356, 0595357, 0595358, 0595359, 0595360, 0595361, 0595362, 0595363, 0595364, 0595365, 0595366, 0595367, 0595368, 0595369, 0595370, 0595371, 0595372, 0595373, 0595374, 0595375, 0595376, 0595377, 0595378, 0595379, 0595380, 0595381, 0595382, 0595383, 0595384, 0595385, 0595386, 0595387, 0595388, 0595389, 0595390, 0595391, 0595392, 0595393, 0595394, 0595395, 0595396, 0595397, 0595398, 0595399, 0595400, 0595401, 0595402, 0595403, 0595404, 0595405, 0595406, 0595407, 0595408, 0595409, 0595410, 0595411, 0595412, 0595413, 0595414, 0595415, 0595416, 0595417, 0595418, 0595419, 0595420, 0595421, 0595422, 0595423, 0595424, 0595425, 0595426, 0595427, 0595428, 0595429, 0595430, 0595431, 0595432, 0595433, 0595434, 0595435, 0595436, 0595437, 0595438, 0595439, 0595440, 0595441, 0595442, 0595443, 0595444, 0595445, 0595446, 0595447, 0595448, 0595449, 0595450, 0595451, 0595452, 0595453, 0595454, 0595455, 0595456, 0595457, 0595458, 0595459, 0595460, 0595461, 0595462, 0595463, 0595464, 0595465, 0595466, 0595467, 0595468, 0595469, 0595470, 0595471, 0595472, 0595473, 0595474, 0595475, 0595476, 0595477, 0595478, 0595479, 0595480, 0595481, 0595482, 0595483, 0595484, 0595485, 0595486, 0595487, 0595488, 0595489, 0595490, 0595491, 0595492, 0595493, 0595494, 0595495, 0595496, 0595497, 0595498, 0595499, 0595500, 0595501, 0595502, 0595503, 0595504, 0595505, 0595506, 0595507, 0595508, 0595509, 0595510, 0595511, 0595512, 0595513, 0595514, 0595515, 0595516, 0595517, 0595518, 0595519, 0595520, 0595521, 0595522, 0595523, 0595524, 0595525, 0595526, 0595527, 0595528, 0595529, 0595530, 0595531, 0595532, 0595533, 0595534, 0595535, 0595536, 0595537, 0595538, 0595539, 0595540, 0595541, 0595542, 0595543, 0595544, 0595545, 0595546, 0595547, 0595548, 0595549, 0595550, 0595551, 0595552, 0595553, 0595554, 0595555, 0595556, 0595557, 0595558, 0595559, 0595560, 0595561, 0595562, 0595563, 0595564, 0595565, 0595566, 0595567, 0595568, 0595569, 0595570, 0595571, 0595572, 0595573, 0595574, 0595575, 0595576, 0595577, 0595578, 0595579, 0595580, 0595581, 0595582, 0595583, 0595584, 0595585, 0595586, 0595587, 0595588, 0595589, 0595590, 0595591, 0595592, 0595593, 0595594, 0595595, 0595596, 0595597, 0595598, 0595599, 0595600, 0595601, 0595602, 0595603, 0595604, 0595605, 0595606, 0595607, 0595608, 0595609, 0595610, 0595611, 0595612, 0595613, 0595614, 0595615, 0595616, 0595617, 0595618, 0595619, 0595620, 0595621, 0595622, 0595623, 0595624, 0595625, 0595626, 0595627, 0595628, 0595629, 0595630, 0595631, 0595632, 0595633, 0595634, 0595635, 0595636, 0595637, 0595638, 0595639, 0595640, 0595641, 0595642, 0595643, 0595644, 0595645, 0595646, 0595647, 0595648, 0595649, 0595650, 0595651, 0595652, 0595653, 0595654, 0595655, 0595656, 0595657, 0595658, 0595659, 0595660, 0595661, 0595662, 0595663, 0595664, 0595665, 0595666, 0595667, 0595668, 0595669, 0595670, 0595671, 0595672, 0595673, 0595674, 0595675, 0595676, 0595677, 0595678, 0595679, 0595680, 0595681, 0595682, 0595683, 0595684, 0595685, 0595686, 0595687, 0595688, 0595689, 0595690, 0595691, 0595692, 0595693, 0595694, 0595695, 0595696, 0595697, 0595698, 0595699, 0595700, 0595701, 0595702, 0595703, 0595704, 0595705, 0595706, 0595707, 0595708, 0595709, 0595710, 0595711, 0595712, 0595713, 0595714, 0595715, 0595716, 0595717, 0595718, 0595719, 0595720, 0595721, 0595722, 0595723, 0595724, 0595725, 0595726, 0595727, 0595728, 0595729, 0595730, 0595731, 0595732, 0595733, 0595734, 0595735, 0595736, 0595737, 0595738, 0595739, 0595740, 0595741, 0595742, 0595743, 0595744, 0595745, 0595746, 0595747, 0595748, 0595749, 0595750, 0595751, 0595752, 0595753, 0595754, 0595755, 0595756, 0595757, 0595758, 0595759, 0595760, 0595761, 0595762, 0595763, 0595764, 0595765, 0595766, 0595767, 0595768, 0595769, 0595770, 0595771, 0595772, 0595773, 0595774, 0595775, 0595776, 0595777, 0595778, 0595779, 0595780, 0595781, 0595782, 05

ДАЗВОЛЬЦЕ СВАІМ ДЗЕЦЯМ ВЫГЛЯДАЦЬ ІНШАПЛАНЕЦЯНАМІ



ПІРСІНГ, татуіроўка і зялёныя валасы ўжо мала каго здзіўляюць у дваццаць першым стагоддзі, але па-ранейшаму прыцягваюць увагу. На дзівучы чыч з вылікаваным знешнім выглядкам цішком пляцця ўвесь аўтобус. Проклатое брыво, завушніца пад губой, лысыя галава з пасмамі ружовых валасоў — ёй падбабцаць быць у цэнтры ўвагі.

— Вось ты паедзеш зараз дадому, а мне адной тусаватца. Не ведаю, калі змагу туды вярнуцца: раз'юшаная мамаша надакучала, — скардзіцца дзівучына сяброўцы, апісваючы чарговы скандал з бацькамі з-за яе знешняга выгляду.

Нефармальнай пасажырыц гадоў сямнаццаць, не больш. Яна яшчэ не стала на самастойную жыццёвую сцэжку, таму залежыць ад бацькоўскага меркавання і загадаў. Адначасова яна не пераляса юнацкі максімізм, таму імкнецца супрацьстаяць грамадству і нешта даказваць, хоць бы сваёй зябарнасцю. Есць верагоднасць, што яна робіць «назло»: чым больш ёй забараняць, тым больш яе будзе цягнуць да гэтага. Бацькі, не ведаючы гэтага, самі штурхаюць дзіця да выкрутасаў.

У школе я заўсёды была выдатнай і актывісткай. Але перспектыва быць «правільнай завучкай» не радавала мяне яшчэ з пачатковых класаў. Таму, дачакаўшыся зручнага моманту, у сям'ём класе я першай з аднагодка пафарбавала валасы (тады гэта было вельмі рана). Колер выбрала крыклівы — бардовы: мяне павіны былі заўважаць здалёк. А вопыту цырульніка не мела, таму фарба лягла нераўнамерна, ды і не ўсе пасмы прафарбаваліся. Па гэтыя прычыны на мяне яшчэ больш сталі звяртаць увагу.

Пасля восьмага класа я ездзіла на аздараўленне ў Італію па чарнобыльскай праграме. Гэта было на руку маёй індывідуальнасці: Заходняя Еўропа заўсёды на некалькі крокаў наперадзе ў модзе. Адтуль я прывезла скураныя штаны ў аблічкі і боты на высачознай платформе. У родным Краснаполлі мяне падлілі называць «страус у скураных штанах» і ўсё больш амбаркоўцаў.

Пра пірсінг я марыла даўно, але ў Краснаполлі такога не рабілі, а італьянскі гаспадароў змагла ўгаварыць толькі на пракол вушэй. Дык я і гэта выкарыстала! Яшчэ ў школе пачала прыдумляць і самастойна рабіць арыгнальныя завушніцы: з каштанаў, шышак, пёраў, гузікаў, сашчэпак, булавак...



Настаўнікі ў школе даваліся дзіву, а мая матуля рабіла выгляд, што не заўважае. Правільны выгляд, разумею я цяпер (хоць ён і тады мне падабаўся). Ёй было важней, які я харчуюся, ці не галадаю, ці не мерзну. Толькі аднойчы ў нас была сварка з-за маіх эксперыментаў.

Пасля дзясятага класа я вярнулася ў санаторыя з «узорна» выстрыжанымі валасамі, пафарбаваная ў чорна-сіні колер і з татуіроўкай! Мамачка толькі кінула: «Цёмныя колер застарэўшы... І не размаўляла са мной некалькі дзён».

Я марыла насіць брэжеты, бо лічыла іх упрыгажэннем, а не медыцынскім сродкам. Я вышчыпвала бровы палоскамі, хвалямі, кручочкамі, каб быць арыгнальнай. Я вешала завушніцы на пагозцікі. Я размалявала піс і кожны дзень падлірала пад яго новыя хуцінкі-падвескі пад адзенне (дарэчы, я сам зараў нешта мамала сабе). Я пераарбіла і перапыла ўвесь гардэроб па ўпласных шалёных аэзіках. У ход пайшлі і матуліны сукенкі з маладосці, і суседкіны непатрэбныя рэчы, якія мне зносілі з усяго двара. Часам я нагадвала іншапланецянку, але пра мяне гаварылі па усёй акрузе. Жанна Агузарава адчалывала.

Я так старанна падлірала і гардэроб, і туалеты, што падзеі таго часу і зараз памятаю выключна па тым, у чым была апранута. Размовы пра былёе з сябрамі выглядаюць прыкладна так: «А памятаеш, як мы хадзілі на Купалле, калі нам было 16? — Я была ў аksamітавых штанах, ружовай расшпонацы, у басаножках на каменнай платформе і завушнічках ніжэй плей? Тады памятаю!».

На школьныя выпускі я пашыла празрыстую кароткую сукенку, купіла модныя тандэ ружовыя акулкі і пастрыглася. З левага боку ў мяне было чорнае карэ, а з правага — белая стрыхка. Краснаполле было ў шоку і доўга амбаркоўвала. А мамачка, як заўсёды, зрабіла заўвагу: «Гэта чорная палюва црэбе старычы».

Знаёмы хлопец у тым часе упрыгожыў сваю прычоску дзвюма выгаленымі палоскамі па контуры. Ён быў адным з самых «крутых» мясцовых і самым зяйдросным жаніком. Назаўтра ён з'явіўся з выпраўленай прычоскай, без палосак і без настрою — бацькі прымуслі звесці «гэты жак». Я была ў шоку: гэта проста валасы, проста палоскі, якія растуць праз тыдзень! Па мяне, дык гэта быў тэрор. Пасля высветлілася, што хлопец па начах не з'яўляецца дадому, п'е, ходзіць па дзівучых і прагульвае ўрокі. А бацькі зварнулі ўвагу не на тое, на прычоску.

Я шакарвала ветраноў сваім выглядкам, калі гаварыла вітальныя слова ад імя моладзі ў Дзень Перамогі на Кургане Славы. Я здзіўляла сваёй знешнасцю замежных дэлегатаў, якія часта прызджалі ў наш раён пасля Чарнобыля. Я бянтэжыла нават магіляўчан эксперыментамі над сабой, калі ездзіла на абласныя алімпіяды. Я абурыла ўвесь раён, калі на выпускным падымала сцяг на плошчы і атрымавала залаты медаль з руж мідра. Я прыехала ў ступар і прыёмную камісію БДУ, калі прыхыла на ўступныя іспыты.

Але менавіта мяне запрашалі вташ ветраноў, сустракаць замежных гасцей, я ўдзельнічала ў абласных алімпіядках, скончыла школу з залатым медалём і паступіла ў БДУ. Я, з татуіроўкай, чорна-белай асіметрычнай прычоскай, пасля лысыя, ружоваваласыя, рознакаляровыя, зялёныя, ярка-рудыя. Я фарбавалася нават у «жоўта карычунку». У мяне была ў гэтым патрэба. Я так самавяржралася, імкнулася быць арыгнальнай, не падобнай да астатніх.

Калі я завялі сяброўцы, такой жа арыгнальцы, што збіраюся адрацца валасы, набыць чорныя класічныя штаны, некалькі блузак і насіць перліны ў вушак, яна жанхулася: — Гэта не ты.

Гэта я. Проста ў мяне было няма неабходнасці самавяржання ў знешнасці і нешта некаму даказваць такім чынам. Цяпер я самадзастатковая асоба, з вышэйшай адукацыяй, шчаслівай сям'ёй, любімай работай, дарагімі сябрамі і любімай матуляй, якая дала мне тады магчымасць шукаць сябе.

Усяму свай час. І калі дзівучына з аўтобуса перахарэвае «арыгнальна знешнасцю» і працэтнымі настроймі ў гэтым узросце, нарышыцца нефарматам, яна сама адыдзе ад гэтага, калі падрасце. А нерэалізаваныя магчымасці могуць вяртацца да нас з усім непадыходзячым часам. Я выглядала б дужка смешна і недарэчна зараз з намалёванымі на твары ўзорамі гелевай руды і валасамі ў зялёнцы. Але ў маёй шафе і сёння ляжыць выпускная празрыстая сукенка, сінія калготы і скураныя штаны — можа, мaim дзеямі спатрэбяцца.

Тацяна САЛДАЦЕНКА.

Калейдаскоп

5 НЕЗВЫЧАЙНЫХ ПРАФЕСІЙ

«Калі б ведаў, што такое жыццё гангстара, выбару бы іншую прафесію», — падзяліўся з сабратам па клане герой фільма «Дастукаца да нябэсаў». — «А гэтай прафесіі ты ў каледжы вучыўся?» — здзіўліўся той. Кожны новы час адметны і новымі спецыяльнасцямі, некаторым з якіх сапраўды не навучыць ніводная школа, тэхніку ці ўніверсітэт. Чаго толькі не даводзіцца рабіць ахвотнікам лёгкіх грошай! Напрыклад:

- рытм жыцця ў Токію нават хутчэйшы, чым у Маскве. А значыць, з'яўленне прафесіі суразмоўцы паміж чалавек заканамерна. Таварышы гэтыя сядзяць у спецыяльных шапках у самых акупаваных раёнах сталіцы і выслухоўваюць усіх ахвотных. За тыдзень кожны прафесійны суразмоўца дае шанц выгаварыцца амаль 10000 жычарам краіны;
- запатрабаваная ў Японіі і прафесія «пісьменніка»... Там цяпер папулярныя райтары, якія складаюць арыгнальныя SMS-кі. Па звестках аператараў сотавай сувязі, японцы адпраўляюць да 2 мільярдаў паведамленняў у дзень. Нескладана сабе ўявіць, колькі можа зарабіць аўтар арыгнальных пасланяў у выпадку, нават калі яго ганарар складае ўсяго адзін цэнт!
- новая служба з'явілася і ў Паднябеснай... На вуліцах кітайскіх гарадоў зараз можна сустраць людзей, якія за ўзнагароду ў 4 цэнты гатовыя падказаць любому, дзе знаходзіцца найбліжэйшая грамадская прыбыральня. У іх працуюць кніжках так і запісана: «Дзяржаўны службовец — туалетыні гі».
- адрытца пазайздросціць варта брытанцам: у краіне з'явілася кантора, якая аб'яцае грамадзянам, што яны не будуць стаяць у чаргах. За іх гэта зробіць «стаяльчык». Паслугі каштуюць ятанна — амаль 40 баксаў у гадзіну. Калі ўлічыць, што кожны англічанін за сваё жыццё праводзіць у чаргах больш за год, то эканомія бясспрэчная;
- адна з буйных кампаній, што выбірае прэзерватывы, адрыла некалькі новых вакансій. Кантора набірае маладых людзей на пасады «выпрабавальнікаў прэзерватываў!». Неабмежаваная колькасць расходных матэрыялаў уваходзіць у стандартную зкіпуючы вырабавальніка. Той, хто лепш за ўсіх забяспечыць кантору карыснымі звесткамі аб ходзе тэстаў, атрымае прэмію ў \$100!

ЗАВЕРЭНО

Департамент по ценным бумагам
 Министерства финансов
 Республики Беларусь



КРАТКАЯ ІНФОРМАЦІЯ

об открытой продаже облигаций Открытого акционерного общества «Сбергательный банк «Беларусбанк»

сто шестнадцатого выпуска

Раздел 1 ОБЩИЕ СВЕДЕНИЯ ОБ ЭМИТЕНТЕ

1. Полное и сокращенное наименование эмитента (на белорусском и русском языках)

Наименование эмитента на белорусском языке: полное: Адкрытае акцыянернае таварыства «Ашчадны банк «Беларусбанк»; сокращенное: ААТ «Акцыянерны Ашчадны банк «Беларусбанк» (ААТ «ААБ Беларусбанк»); наименование эмитента на русском языке: полное: Открытое акционерное общество «Сбергательный банк «Беларусбанк» (в дальнейшем именуемое «Банк»); сокращенное: ОАО «Акционерный Сбергательный банк «Беларусбанк» (ОАО «АСБ Беларусбанк»).

2. Место нахождения эмитента, телефон, факс, электронный адрес (e-mail)

Место нахождения Банка: Республика Беларусь, 220050, г. Минск, ул. Мясникова, 32; телефон: (017) 218 84 08; телефон/факс: (017) 222 26 26; e-mail: info@belarusbank.by.

3. Номера расчетного и/или валютного счетов эмитента, на которые будут зачисляться средства, поступающие при проведении открытой продажи облигаций

Юридические лица и индивидуальные предприниматели – резиденты и нерезиденты Республики Беларусь, изъявившие желание приобрести облигации сто шестнадцатого выпуска Банка (в дальнейшем именуемые совокупно «Облигация») на внебиржевом рынке, обязаны перечислить Банку денежные средства в безналичном порядке на балансовый счет 4940 в Банке, код 795 в соответствии с договором открытой продажи Облигаций.

Расчеты при продаже Облигаций на биржевом рынке проводятся в соответствии с регламентом расчетов в ОАО «Белорусская валютно-фондовая биржа».

Нерезиденты Республики Беларусь могут приобретать Облигации в соответствии с требованиями действующего законодательства Республики Беларусь.

4. Наименование периодического печатного издания, в котором будет публиковаться бухгалтерская отчетность эмитента в составе, определенном законодательством, и сроки ее публикации

В соответствии с пунктом 7 Инструкции о порядке раскрытия информации банками и небанковскими кредитно-финансовыми организациями, утвержденной постановлением Правления Национального банка Республики Беларусь от 19.01.2006 № 6, годовой отчет Банка за 2010 год опубликован в газете «Звязда» 14.04.2011 № 69.

5. Наименование депозитария, обслуживающего эмитента

Депозитарием эмитента является депозитарий Банка (номер государственной регистрации Банка – 056, код депозитария Банка – 005), расположенный по адресу: Республика Беларусь, 220050, г. Минск, ул. Мясникова, 32, действующий на основании специального разрешения (лицензии) на право осуществления профессиональной и биржевой деятельности по ценным бумагам № 02200/0385631 (действительна до 29.07.2012, изменения и/или дополнения внесены решением Министерства финансов Республики Беларусь от 02.12.2010 № 289).

6. Размер уставного фонда эмитента

Уставный фонд Банка составляет 3.288.787.859.000 (Три триллиона девести восемьдесят восемь миллиардов семьсот восемьдесят семь миллионов восемьсот пятьдесят девять тысяч) белорусских рублей.

7. Место, время и способ ознакомления с проспектом эмиссии облигаций

С Проспектом эмиссии облигаций сто шестнадцатого выпуска Открытого акционерного общества «Сбергательный банк «Беларусбанк» можно ознакомиться в период открытой продажи Облигаций на официальном сайте Банка по адресу: http://www.belarusbank.by.

С копией указанного Проспекта можно ознакомиться визуально в филиалах-областных (Минском) управлениях, филиалах, центрах банковских услуг Банка ежедневно (кроме выходных и нерабочих праздничных дней) в течение операционного дня соответствующего учреждения Банка.

Раздел 2

СВЕДЕНИЯ О ПРОВЕДЕНИИ ОТКРЫТОЙ ПРОДАЖИ ОБЛИГАЦИЙ

8. Дата принятия решения о выпуске облигаций и наименование органа, принявшего это решение

Решение о сто шестнадцатом выпуске облигаций Открытого акционерного общества «Сбергательный банк «Беларусбанк» в соответствии с подпунктом 10.2 Устава Банка принято Наблюдательным советом Банка 24.06.2011, протокол № 19.

9. Форма выпуска облигаций, объем эмиссии, тип облигаций и номинальная стоимость облигаций

Банк выпускает именные, процентные, неконвертируемые Облигации в безконтурной форме.

№ выпуска	Объем эмиссии	Количество облигаций, штук	Серия, номера облигации	Номинальная стоимость облигации
116	280.000 (Двести восемьдесят миллионов российских рублей)	280000 (Двести восемьдесят тысяч)	ГЯ116, с 000001 по 280000	1000 (Одна тысяча) российских рублей

10. Цель выпуска облигаций

Выпуск Облигаций осуществляется в целях диверсификации ресурсной базы путем использования инструментов денежного рынка и расширения публичной кредитной истории Банка.

11. Сведения об обеспечении исполнения обязательств по облигациям

Исполнение обязательств Банка по Облигациям обеспечено поручительством:

- Сельскохозяйственного частного унитарного предприятия «АСБ Тетеринко» (далее – Поручитель 1), (Республика Беларусь, 213186, Могилевская область, Крутынский район, д. Тетерино, ул. Школьная, 9, УНП 700032149) на сумму 25,0 млрд. бел. руб., что эквивалентно 117,0 млн. российских рублей, в пределах которой Поручитель 1 отвечает перед владельцами Облигаций в случае неисполнения или ненадлежащего исполнения Банком своих обязательств по Облигациям;
- Частного унитарного предприятия «АСБ Первая весна» (далее – Поручитель 2), (Республика Беларусь, 223419, Минская область, Узденский район, д. Кухтин, ул. Зеленая, 12, УНП 690301939) суммы 35 млрд. бел. руб., что эквивалентно составляет 163,0 млн. российских рублей, в пределах которой Поручитель 2 отвечает перед владельцами Облигаций в случае неисполнения или ненадлежащего исполнения Банком своих обязательств по Облигациям.

Общая сумма поручительства Поручителя 1 и Поручителя 2 составляет 60 млрд. бел. руб., что эквивалентно 280,0 млн. российских рублей. При получении от владельца(ев) Облигаций письменного требования и оригинала(ов) Облигаций(ий), в соответствии с условиями заключенного договора поручительства, Поручитель выплачивает владельцу Облигаций денежные средства в размере, не превышающем свои обязательства по договору поручительства.

По состоянию на 01.04.2011 стоимость чистых активов составила: Поручителя 1 – 83,421 млрд. бел. руб.; Поручителя 2 – 37, 844 млрд. бел. руб.

Ежеквартально (с даты начала продажи Облигаций и до даты окончания срока их обращения) Банк письменно уведомляет Департамент по ценным бумагам Министерства финансов Республики Беларусь о стоимости чистых активов Поручителя 1 и Поручителя 2, рассчитанных по состоянию на первое число каждого квартала.

Банк имеет право проводить замену обеспечения (предоставлять дополнительное обеспечение) исполнения своих обязательств по Облигациям в следующих случаях:

- принятия соответствующего решения Правлением и Наблюдательным советом Банка;
 - если стоимость чистых активов Поручителя 1 и Поручителя 2 станет меньше объема Облигаций, находящихся в обращении;
 - ликвидации Поручителя 1 и/или Поручителя 2.
- Замена обеспечения (предоставление дополнительного обеспечения) осуществляется Банком:
- в течение трех месяцев с момента возникновения основания, влекущего необходимость замены обеспечения;
 - после внесения соответствующих изменений в Проспект эмиссии облигаций сто шестнадцатого выпуска Открытого акционерного общества «Сбергательный банк «Беларусбанк».

12. Период проведения открытой продажи облигаций

После опубликования Краткой информации об открытой продаже облигаций Открытого акционерного общества «Сбергательный банк «Беларусбанк» сто шестнадцатого выпуска, заверенной в установленном порядке Департаментом по ценным бумагам Министерства финансов Республики Беларусь, Банк проводит открытую продажу Облигаций с

11.07.2011 по 11.07.2012, если иной срок не будет определен Правлением и Наблюдательным советом Банка. Период проведения открытой продажи Облигаций может быть сокращен также в случае полной реализации всего объема эмиссии Облигаций.

13. Место и время проведения открытой продажи облигаций

Размещение Облигаций осуществляется Банком путем их открытой продажи на внебиржевом и/или биржевом рынках. Покупателями Облигаций на первичном рынке могут быть юридические лица и индивидуальные предприниматели – резиденты и нерезиденты Республики Беларусь.

На внебиржевом рынке размещение Облигаций осуществляется департаментом инвестиций и ценных бумаг центрального аппарата Банка (Республика Беларусь, 220050, г. Минск, ул. Мясникова, 32, тел. 2188093, факс 2222626), а также учреждениями Банка (филиалами-областными (Минским) управлениями, филиалами, центрами банковских услуг) на основании договоров открытой продажи Облигаций, заключенных между Банком и Покупателями. Отделения Банка в размещении Облигаций не участвуют.

На биржевом рынке размещение Облигаций осуществляется в торговой системе ОАО «Белорусская валютно-фондовая биржа» (далее – «Биржа»). Покупатель, не являющийся профессиональным участником рынка ценных бумаг, может осуществить покупку Облигаций только с использованием услуг профессионального участника рынка ценных бумаг – члена секции фондового рынка Биржи в соответствии с законодательством Республики Беларусь.

В период размещения Облигации продаются первому их собственнику по цене, равной номинальной стоимости, увеличенной на сумму накопленного процентного дохода (по текущей стоимости Облигации), за исключением дней выплаты процентного дохода. В указанные дни Облигации продаются по их номинальной стоимости. В день начала открытой продажи текущая стоимость Облигации равна номинальной стоимости Облигации.

Текущая стоимость Облигации рассчитывается на дату совершения операции по следующей формуле:

$$C = H_n + D_n, \text{ где:}$$

C – текущая стоимость Облигации;
 H_n – номинальная стоимость Облигации;
 D_n – накопленный процентный доход по Облигации.
 Накопленный процентный доход рассчитывается по следующей формуле:

$$D_n = \frac{H_n \times P_n}{100} \times \left(\frac{T_{365}}{365} + \frac{T_{366}}{366} \right), \text{ где:}$$

D_n – накопленный процентный доход;
 H_n – номинальная стоимость Облигации;
 P_n – ставка процентного дохода в размере 6,5% годовых;
 T₃₆₅ – количество дней периода начисления процентного дохода, приходящегося на календарный год, состоящий из 365 дней;
 T₃₆₆ – количество дней периода начисления процентного дохода, приходящегося на календарный год, состоящий из 366 дней.
 День начала открытой продажи Облигации или установленная в настоящем документе дата выплаты последнего процентного дохода, предшествующего расчету текущей стоимости Облигации, и день расчета текущей стоимости Облигации считаются одним днем.
 Расчет осуществляется по каждой Облигации с округлением второго знака после запятой в соответствии с правилами математического округления. Проценты начисляются за каждый календарный день года.

14. Срок обращения облигаций

Срок обращения Облигаций – 731 календарный день (с 11.07.2011 по 11.07.2013). День начала размещения и день начала погашения Облигаций считаются одним днем.

15. Дата начала погашения облигаций

Дата начала погашения Облигаций – 11.07.2013. Дата окончания погашения Облигаций совпадает с датой начала погашения Облигаций.

16. Размер дохода по облигациям, условия его выплаты

По Облигациям установлен постоянный процентный доход, выплачиваемый владельцем Облигаций периодически (один раз в три месяца) в дату окончания соответствующего периода начисления процентного дохода в течение срока обращения Облигаций. Ставка процентного дохода по Облигации равна 6,5% годовых.

Процентный доход выплачивается:

- на основании реестра владельцев Облигаций, сформированного депозитарием Банка за пять рабочих дней до даты выплаты процентного дохода;
- на счета владельцев Облигаций, являющихся таковыми по состоянию на день закрытия реестра владельцев Облигаций;
- путем перечисления в безналичном порядке в соответствии с требованиями действующего законодательства Республики Беларусь суммы процентного дохода в российских рублях на счета владельцев Облигаций.

В случае отсутствия в реестре владельцев Облигаций данных о счетах владельцев Облигаций в российских рублях, открытых в уполномоченных банках Республики Беларусь, а также в случае, если реестр содержит ошибочные банковские реквизиты, сумма, подлежащая выплате, выплачивается путем депонирования на счете Банка до непосредственного письменного обращения владельца Облигации. Проценты по депонированному суммам не начисляются и не выплачиваются.

Величина процентного дохода по Облигации рассчитывается по следующей формуле:

$$D = \frac{H_n \times P_n}{100} \times \left(\frac{T_{365}}{365} + \frac{T_{366}}{366} \right), \text{ где:}$$

D – процентный доход по Облигации;
 H_n – номинальная стоимость Облигации;
 P_n – ставка процентного дохода, равная 6,5% годовых;
 T₃₆₅ – количество дней периода начисления процентного дохода, приходящегося на календарный год, состоящий из 365 дней;
 T₃₆₆ – количество дней периода начисления процентного дохода, приходящегося на календарный год, состоящий из 366 дней.
 Расчет осуществляется по каждой Облигации с округлением второго знака после запятой в соответствии с правилами математического округления. Проценты начисляются за каждый календарный день года.

17. Период начисления процентного дохода по облигациям

Период начисления процентного дохода по Облигации – с 12.07.2011 по 11.07.2013 (с даты, следующей за датой начала размещения Облигации, по дату начала погашения Облигации) включительно.

Процентный доход за первый период начисления процентного дохода начисляется с даты, следующей за датой начала размещения Облигаций, по дату его выплаты включительно. Процентный доход по остальным периодам начисления процентного дохода, включая последний, начисляется с даты, следующей за датой выплаты процентного дохода за предшествующий период начисления процентного дохода, по дату выплаты процентного дохода за соответствующий период начисления процентного дохода (в последнем периоде начисления процентного дохода – по дату начала погашения) включительно.

18. Дата выплаты процентного дохода

Процентный доход выплачивается в дату окончания соответствующего периода начисления процентного дохода:

п/п	начало периода	конец периода, дата выплаты	продолжительность периода, дней	дата закрытия реестра для целей выплаты процентного дохода
1	12.07.2011	01.10.2011	82	26.09.2011
2	02.10.2011	01.01.2012	92	26.12.2011
3	02.01.2012	01.04.2012	91	26.03.2012
4	02.04.2012	01.07.2012	91	25.06.2012
5	02.07.2012	01.10.2012	92	24.09.2012
6	02.10.2012	01.01.2013	92	25.12.2012
7	02.01.2013	01.04.2013	90	25.03.2013
8	02.04.2013	11.07.2013	101	04.07.2013
		ИТОГО	731	

В случае перечисления процентного дохода на счета владельцев Облигаций, открытые в банках Республики Беларусь и если дата выплаты процентного дохода выпадает на нерабочий день, фактическая выплата осуществляется в первый рабочий день, следующий за нерабочим днем. Проценты на сумму процентного дохода по Облигациям за указанные нерабочие дни не начисляются и не выплачиваются. Под нерабочими



Іван ЛІШТВАН, галоўны навуковы супрацоўнік Інстытута прыродакарыстання НАН Беларусі.

«ПЛОШЧЫ НАСТОЛКІ НЯЗНАЧНЫЯ, ШТО СУР'ЭНАГА УРОЊУ ЗАКАЗНИКМ НЕ БУДЗЕ НАНЕСЕНА»

— Паводле рашэння ўрада, у Беларусі будуюцца тры новыя цэментныя заводы па кітайскай тэхналогіі, агульнай магутнасцю 5,5 млн тон цэменту. Галоўным чынам, як плануецца, іх прадукцыя пайдзе на экспарт. Зразумела, ад імпартных та да сваіх энерганосбітаў, з улікам падавання першых, павясіць канкурэнтаздольнасць нашага цэменту на знешнім рынку. Таму і была пастаўлена задача: знайсці магчымасць забяспечыць тарыфным палівам цэментныя заводы нашай краіны. У сувязі з гэтым пры падтрымцы Міністэрства прыродных рэсурсаў і аб'яднання «Белпагаз» і была прынята пастанова ўрада аб пераводзе ў форму распрацоўкі рэзервовых участкаў тарыфных радовішчаў, якія закранваюць у тым ліку і нязначныя плошчы асабліва ахоўных тэрыторый. Гэтая плошчы настолькі нязначныя, што сур'энага ўроўня заказнікам не будзе нанесена. У той жа час здабыча там торфу дазволіць беларускім торфапрадпрыемствам павялічыць вытворчасць брыкету на 380 тысяч тон, значна працягнуць тэрмін работы дзейных прадпрыемстваў і адпаведна захаваць працоўныя месца. Але 380 тысяч тон недастаткова для пэўнаватраснай работы цэментных заводаў, таму наш інстытут і Дэпартамент па геалогіі Міністэрства прыродных рэсурсаў прапанавалі разгледзець у якасці перспектывыных пляцовак для будаўніцтва новых торфабрыкетных заводаў 16 радовішчаў торфу. Дзесяць з іх, з запасамі торфу ў 300 млн тон (паводле прагнозных ацэнак), таксама часткова размяшчаюцца на асабліва ахоўных тэрыторыях. Каб прыняць рашэнне аб пераводзе гэтых ахоўных тэрыторый у новую форму — распрацоўкі, неабходна тэрмінова правесці геаагаразведвальныя работы, каб укладчыць рэальныя запасы торфу на тарыфных радовішчах. Бо мы маем, і гэта бяда нашай краіны, матэрыялы разведкі толькі першых паславянаўных пацёдкаў.

У той жа час нельга забываць, што ў недрах нашай краіны ёсць вялікія запасы бургана вугалю — альтэрнатыва торфу па сваіх якасцях. Я прапанаваў «Белнафтахіму» будаваць кар'ер па здабычы бургана вугалю ў Жыткавічах, здабытваць вугаль і вазіць яго на Жытка-

віцкі торфабрыкетны завод. Мы ведаем тэхналогіі вырабу вугальнага і торфавагальнага брыкету. Такім чынам, пусціўшы вугаль у вытворчасць, мы б эканомілі ў нейкай ступені тарыфныя рэсурсы, якія так патрэбны нашым экалагам. Але пакуль што, на жаль, ні адно ведамства не можа знайсці рэсурсы, каб развіваць гэтую галіну.

Мікалай ВАХОЊІН, дырэктар РУП «Інстытут меліярацыі ННЦ па земляробстве НАН Беларусі, кандыдат тэхнічных навук.

«ТРЭБА ПЕРАХОДЗІЦЬ АД РАЗВАЖАННЯ ДА КАНКРЭТНЫХ РАЗЛІКАЎ»

— Перш чым асушыць балота, трэба дакладна пралічыць мэта-згоднасць гэтага мерапрыемства. Суаднесці ўсе неабходныя выдаткі і магчымыя прыбыткі. Калі нехта прапанаваў, напрыклад, камерцыйны праект па зборы журавін на канкрэтнай тэрыторыі і дакажа эканамічнаму перавагу гэтага віду дзейнасці перад здабычай торфу, то няма пытанняў. Але пакуль я, на жаль, не бачу такіх дэталёвых разлікаў, адны толькі агульныя разважання. Я ж чалавек навукі, які дабрае не меркаванням, а фактам, лічбам.

Што ж тычыцца, у прыватнасці, асабліва ахоўных тэрыторый, то, калі ёсць магчымасць пры астатніх роўных эканамічных умовах здабываць торф не ў заказніках, а ў іншых месцах, пэўна, трэба так і рабіць. Калі ж будзе даказана, што іншыя варыянты па вышнім удзельнай вагі паліўнай базы і патэнцыялу паліва няма, то нікуды не дзвенемся, за ўсё ў жыцці трэба плаціць. Імпартнае паліва даражэ, а ацяпляць зімой дома нечым трэба... На мой погляд, варта таксама было б выкарыстоўваць такія каштоўныя арганічныя рэсурсы, які торф, і для вырошчвання сельгас-расліннасці.

І яшчэ: балоты памылкова называюць «лёгімі» Еўропы. Балота, як справядліва заўважыў царскі генерал Жылінінкі, які ў канцы 19 стагоддзя рэалізаваў першы праект меліярацыі Палесся, горшае асяроддзе пасялення за-за мяжы, выдзяляючы метану і іншыя газы, якімі дыхаць немагчыма. Вынікам усяго гэтага з'яўляюцца каўтун і слабіасілле балотных жыхароў. У выніку чаго насельніцтва Палесся таго часу складала ўсяго толькі 500 тысяч. Калі гэта лёгка, то гэта гнілыя лёгка. Горшага месца для жыцця чалавека не існуе. Народныя выказванні — «У ціхім балоце чэрці

17 чэрвеня Савет Міністраў прыняў пастанову № 794, згодна з якой пад распрацоўку торфу плануецца адвесці частку тэрыторый заказнікаў рэспубліканскага і мясцовага значэння. У прыватнасці, ад «Янкі» адрэжуць 1000 гектараў, ад Выганашчанскага і Дакудаўскага заказнікаў і

Галубіцкай пушчы — па 500 гектараў, «Азёры» страйцаў — 250 гектараў, «Марочна», «Вецарэвіцкі», «Унухальскі» — па 200 гектараў. Адносна таго, наколькі мэтазгодна «траў-мавачы» гэтыя (і іншыя) ахоўныя балотныя тэрыторыі, разгарэлася гарачая дыскусія.

водзяцца», «Жыццё маё паганка, а ну яго ў балота» — невыпадкава з'явіліся. У Беларусі зараз парадку 1,4 млн гектараў балот. Гэтага больш чым дастаткова для такой маленькай краіны, як наша.

Аляксандр КАЗУЛІН, вядучы навуковы супрацоўнік навукова-практычнага цэнтру па біярэсурсах НАН Беларусі, кандыдат біялагічных навук.

«ЗНІШЧЭННЕ БАЛОТ — ЭКАЛАГІЧНАЕ ЗЛАЧЫНСТВА ДЛЯ БЕЛАРУСІ У ЦЭЛЫМ»

— 70% Чырвонай кнігі (што расліны, што жывёлы) жыве менавіта на натуральных балотах. Таму знішчэнне гэтых балот — экалагічнае злачынства для Беларусі ў цэлым. Гэтага нельга дапусціць. Што значыць, напрыклад, адрэзаць 500 гектараў ад Дакудаўскага — апошняга натуральнага верхавога балота ў Гродзенскай вобласці плошчай 1000 гектараў? Зразумела, аўтаматычна паставіць на ім крыж. А дзеля чаго? Каб адцягнуць за крыжэц Лідскага торфапрадпрыемства, якое вырашалава практычна ўсе запасы торфу. Дык за 10-15 гадоў яго зруйнае і тыя 500 гектараў і ўсё роўна вымушана будзе закрываць. Я лічу, што мэтазгодней усё ж такі захаваць іміж «зялёнай» краіны і зараз падумаць пра тое, як перапрафіляваць торфабрыкетныя прадпрыемствы, каб не пакінуць людзей без працы.

Калі мясцовыя жыхары даведаліся, што хочучы асушыць Марочна (самае старое балота ў Беларусі — яму 10 тыс. гадоў), яны былі катэгарычна супраць. І нядзвіжы, з Марочна, па нашых падліках, жыхары Столінскага раёна збіраюць журавін на 500 тысяч долараў штогод. Вельмі сумна, што ўсе пытанні аб адводзе зямель вынашаюцца наверх, у Мінск. А тыя, хто жыў на Марочна і збірае журавіны, аб гэтым даведваюцца ў апошнюю чаргу, калі рашэнне ўжо прынята.

Што тычыцца будаўніцтва новых торфабрыкетных заводаў — гэта поўны абсурд. Бо тарыфныя радовішчы Беларусі вырашчываюцца практычна цалкам. Калі мы сумесна з Інстытутам прыродакарыстання прааналізавалі тарыфныя запасы, то аказалася, што новыя заводы можна згодна з папярэднімі звесткамі, будаваць на шасці ахоўных тэрыторыях: Спорнаўскі заказнік, Прыпяцкі нацыянальны парк, Белавежская пушча, Бярэзніцкі дзяржаўны запаведнік, Выганашчанскі заказнік і заказнік Сялява. Але ж гэта нашы самыя лепшыя месцы!!! Страшна падумаць, што ў некага падцёмка рука падпісаць распарадженне, што, напрыклад, Спорнаўскі, на якім жыўе 30% сусветнай папуляцыі вяртальвай чаротайкі, будучы асушаць, каб здабыць торф.

і забяспечваць патрэбы дзяржавы. На жаль, зараз, калі стала цяжка, усе адрозныя павярнулі да самых простых рашэнняў. Трэба энергія — будзем асушаць балоты. Але ж, акрамя эканамічных патрэб, у чалавека ёсць таксама патрэбы і на здаровае навакольнае асяроддзе. Дай Бог, каб усе мы гэта зразумелі зараз, а не пасля, калі не стане гэтых балот.

Анатоль ЛІС, намеснік міністра прыродных рэсурсаў і аховы навакольнага асяроддзя.

«МЫ БУДЗЕМ АДСТОЙВАЦЬ І АБАРАНЯЦЬ ГЭТЫЯ ЗАКАЗНІКІ»

— Сёння займацца асушэннем балот няма ніякай ні эканамічнай, ні палітычнай, ні экалагічнай неабходнасці. Прыняцце дакумента аб здабычы торфу на падахоўных прыродных тэрыторыях не азначае, што гэтыя мерапрыемствы будуць рэалізаваны найбліжэйшым часам. Няма ніводнай падахоўнай тэрыторыі, на якой павінна паціцца здабыча торфу ў 2011 ці 2012 годзе.

Супраць здабычы торфу на падахоўных тэрыторыях выказваўся і прадстаўнік ААН ПРАПАНУА ў Беларусі Антоніўс БРУК. Такі рашэнні павінны прымацца «вельмі адказна». «Нельга забываць пра будучыню», — кажа ён. Скончыць жа дыскусію хацелася б думкай Мікалая БАМБАЛАВА з «Інстытута прыродакарыстання» НАН Беларусі. Ён слухна заўважыў, што трэба тэрмінова распрацаваць адзіную дзяржаўную стратэгію выкарыстання балот і тарыфных радовішчаў. «Распрацоўваць яе трэба калектывна, каб там удзельнічалі ўсе зацікаўленыя ведамствы, былі ўключаны інтарэсы ўсіх бакоў. Толькі разам мы вырацаем адзіную разумную і не вальтарэцкую пазіцыю».

Надзея ДРЫЛА, Фота аўтара і Марыны БЕГУНКОВАЙ.



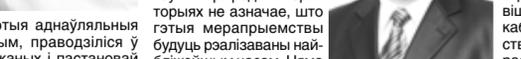
Анатоль ЛІС, намеснік міністра прыродных рэсурсаў і аховы навакольнага асяроддзя.



Мікалай ВАХОЊІН, дырэктар РУП «Інстытут меліярацыі ННЦ па земляробстве НАН Беларусі, кандыдат тэхнічных навук.



Аляксандр КАЗУЛІН, вядучы навуковы супрацоўнік навукова-практычнага цэнтру па біярэсурсах НАН Беларусі, кандыдат біялагічных навук.



Анатоль ЛІС, намеснік міністра прыродных рэсурсаў і аховы навакольнага асяроддзя.

ІЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНА по продаже неиспользуемого имущества республиканской собственности, с установлением начальной цены продажи, равной одной базовой величине

Плот № 1. Предмет аукциона: Капитальные строения инв. № 411/С-6614, инв. № 411/С-6615, Гродненское нахождение имущества... Начальная цена предмета аукциона — две базовые величины, определенные законодательством (одна базовая величина за каждое капитальное строение). Сумма задатка — одна базовая величина, определенная законодательством.

Плот № 2. Предмет аукциона: Капитальные строения инв. № 421/С-1682, Гродненская обл., Вороновское нахождение имущества... Начальная цена предмета аукциона — одна базовая величина, определенная законодательством. Сумма задатка — одна базовая величина, определенная законодательством.

Плот № 3. Предмет аукциона: Капитальные строения инв. № 413/С-5324, инв. № 413/С-7927, Гродненская обл., Свислочский р-н, Добровольский с/с, дер. Доброволья, ул. Урбановича, д. 71. Начальная цена предмета аукциона — две базовые величины, определенные законодательством (одна базовая величина за каждое капитальное строение). Сумма задатка — одна базовая величина, определенная законодательством.

Плот № 4. Предмет аукциона: Капитальные строения инв. № 413/С-5324, инв. № 413/С-7927, Гродненская обл., Свислочский р-н, Добровольский с/с, дер. Доброволья, ул. Урбановича, д. 71. Начальная цена предмета аукциона — две базовые величины, определенные законодательством (одна базовая величина за каждое капитальное строение). Сумма задатка — одна базовая величина, определенная законодательством.

Плот № 5. Предмет аукциона: Капитальные строения инв. № 413/С-5324, инв. № 413/С-7927, Гродненская обл., Свислочский р-н, Добровольский с/с, дер. Доброволья, ул. Урбановича, д. 71. Начальная цена предмета аукциона — две базовые величины, определенные законодательством (одна базовая величина за каждое капитальное строение). Сумма задатка — одна базовая величина, определенная законодательством.

Плот № 6. Предмет аукциона: Капитальные строения инв. № 413/С-5324, инв. № 413/С-7927, Гродненская обл., Свислочский р-н, Добровольский с/с, дер. Доброволья, ул. Урбановича, д. 71. Начальная цена предмета аукциона — две базовые величины, определенные законодательством (одна базовая величина за каждое капитальное строение). Сумма задатка — одна базовая величина, определенная законодательством.

Плот № 7. Предмет аукциона: Капитальные строения инв. № 413/С-5324, инв. № 413/С-7927, Гродненская обл., Свислочский р-н, Добровольский с/с, дер. Доброволья, ул. Урбановича, д. 71. Начальная цена предмета аукциона — две базовые величины, определенные законодательством (одна базовая величина за каждое капитальное строение). Сумма задатка — одна базовая величина, определенная законодательством.

Плот № 8. Предмет аукциона: Капитальные строения инв. № 413/С-5324, инв. № 413/С-7927, Гродненская обл., Свислочский р-н, Добровольский с/с, дер. Доброволья, ул. Урбановича, д. 71. Начальная цена предмета аукциона — две базовые величины, определенные законодательством (одна базовая величина за каждое капитальное строение). Сумма задатка — одна базовая величина, определенная законодательством.

ПОГЛЯД НАМ НЕ ПАЗБЕГНУЦЬ «ЗАЧЫСТКІ» АД ІМПАРТУ

Аб магчымых шляхах пераадалення стрэсавай сітуацыі пасля дэвальвацыі, якую выклікаў ажыятажны попыт на валюту і наступны рэзкі рост цен, наш карэспандэнт гутарыць з незалежным беларускім эканамістам, членам Грамадска-кансультацыйнага савета пры Адміністрацыі Прэзідэнта Л.Ф. ЗАКАМ.

— Нядаўна адзін высокапастаўлены чыноўнік, які адказвае за эканамічны блок, падчас прэс-канферэнцыі выказаў нестандартную думку наконт ліквідацыі дэфіцыту валюты. Маўляў, зараз кожнае беларускае прадпрыемства незалежна ад яго формы ўласнасці павінна сама на свае патрэбы зарабляць валюту. Як бы вы пракаментавалі гэтае выказванне?

— Даволі спрычная заява, на мой погляд. Беларускія прадпрыемствы, ва ўсялякім разе іх пераважна часта, у першую чаргу павінны арыентавацца на ўнутрыны рынак. Каб усё нас забяспечыць якаснай і прымальнай па цене прадукцыяй, а ўжо затым працаваць яна на замежны рынак. А калі прадпрыемствы будуць імікнуцца дагарэць індустрыяльным пакупнікам, то такіх вытворцаў можна лічыць замежнымі. Бо яны працуюць на чужы рынак. А што датычыць долараў, еўра, юаню ці франкаў, то іх нашы прадпрыемствы павінны мець магчымасць свабодна і ў неабходных аб'ёмах набываць у спецыяльна адведзеным для гэтага месцы — на валютнай біржы. Гэта сусветная практыка. Калі нехта лічыць, што сёння кожнае раёнае прадпрыемства, сельгасагаспадарчы каперацыйны зольныя самастойна зарабляць валюту, то ён глыбока памылкаецца. Бо ў выніку адбудзецца распад адзінага народна-гаспадарчага комплексу краіны.

— Цікава, а якім гэта чынам? — Усё проста. Прадпрыемствы-экспарцеры паступова перастаюць працаваць на ачынены рынак, пачнуць займацца не сваёй справай — гандляваць з далёкім і бліжнім замежжам.

— Не перабольшваеце? Чым шырэй кола ачыненых экспарцёраў, тым больш у краіне будзе валюты, тым хутчэй яна з'явіцца ў абменніках. І што дрэннага ў тым, калі малое прадпрыемства, скажам, па выпуску дачай мэблі з ласы — выключна беларускай сярвыны — пачне прадаваць яе за мяжу? Вы супраць гэтага?

— Ніў які разе. Але лічу, што сёння эфектыўна займацца знешнегандлёвымі аперацыямі могуць вялікія вытворчыя холдынгі, спецыялізаваныя экспертна-імпартныя аптовыя кампаніі, а не ўсё, у каго ёсць шанцы прапусціць сваю прадукцыю ў тую ці іншую краіну. Мець шанец — не значыць яго рэалізаваць. Пошук імпартёра — гэта складаная і спецыфічная работа, якая патрабуе адпаведнай кваліфікацыі. Толькі падрыхтаваны спецыялісты зольныя выбраць з усёга асартыменту нацыянальных тавараў менавіта тыя, якія будуць запатрабаванымі ў іншых краінах. Такія людзі працуюць на МАЗЕ, МТЗ, БМЗ і іншых нашых стратэгічных прадпрыемствах-экспарцёрах, дзе моцныя маркетынговыя службы. Яны валодаюць свежай інфармацыяй аб сітуацыі на замежных рынках, ваганяцца па попыту. А галоўнае — гэтыя гіганты маюць уласныя гандлёва-праводныя сеткі. А што ёсць у дробнага прадпрыемства з глыбіні па выпуску мэблі з ласы? Якія там маркеталагі, сетка? Атрымаецца, што вытворца мэблі з ласы будзе павою часу марнаваць на пошук імпартёра, а не на вытворчасць. Гэта няправільна. Наваліцца ўсім светам метадам народнай будоўлі на экспарт можна, вядома.

— Леанід Фёдаравіч, памятаю, раней вы казалі, што адна з прычын валютнага дэфіцыту — гэта значнае адмоўнае саль-

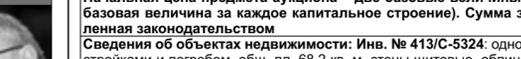
да знешняга гандлю. Вы засталіся пры сваім меркаванні? — Так. Але зараз сітуацыя кардынальна памянялася — пачынаючы з мая ў нас назіраецца становае знешнегандлёвае сальда. Яно дасягнула ўжо ў выніку росту экспарту тавараў беларускіх вытворцаў, так і ў многім дзякуючы адмоўнае толькі насельніцтва, але і прадпрыемстваў рэальнага сектара ад імпартных тавараў, абсталявання, камплектуючых, сыравіны. У сваёй масе людзі, у тым ліку і дзельцы, значна скарацілі іх набавіць: дарага.

— І на якой адзначыць можа адбыцца канчаткова валютная стабілізацыя? — Ведаецца, сёння вельмі рызковыя нашта прадазваць на нашым валютным рынку. Мне здаецца, што вырашэнне гэтага пытання напраму аб'ектыўна звязана з тым, наколькі мы і надалей будзем быць стрыманымі ў спажыванні імпартнай прадукцыі, здоленым у новых умовах гаспадарыць па-новаму.

— Гучыць вельмі агульна. Канкрэтызацiя, калі ласка, сваю думку. — У якасці запозненага пакарання скараціць персаналу Нацыянальнага банка зарплату на 50-70 працэнтаў, Міністэрства эканомікі — на 50-30 працэнтаў.

— Першае, з чаго варта было б пачаць, — гэта змены ў маркетынгавай палітыцы. Уважліва трэба паглядзець, дзе больш выдаткаў набываць, напрыклад, камплектуючы. Інакш кажучы, структурнавае усё выдаткі: на электраэнергію, ваду, цяпло і г. д. Цяпер самае непрыемнае і складанае: скараціць лішнюю працоўную сілу. Ведаю, гэта будзе няпроста. Але кожнае прадпрыемства павінна мець апытальную колькасць персаналу. І такіх неабходных для выжывання мер набярэцца шмат. Але без іх выкарыстання нельга пастахова праціць адаптацыю да новых умоў гаспадарання. Рынак і канкурэцыйна рана ці позна прымусяць нас ісці не на заўбядні папулярна рынак. Лепш, калі мы самі панём іх рэалізаваць. Так будзе менш адчуваць.

— Аднава ад дарагага імпарту — наш асабліва беларускі гэта? — Зусім не. Гэта, як і скажаў, сусветны довед. Так паступалі многія краіны ў неспрыяльных моманты для іх эканомікі. Напрыклад, у Расіі пасля сумна вядомага дэфолту 1998 года, калі рэзка ўпаў курс расійскага рубля адносна долара, практычна ўсе «зачышчаны» амаль увесь імпарт, без якога можна было б абыйсці. Многія замежныя кампаніі тады былі вымушаны пакінуць ра-



Гутарыў Леанід ПАХМАНЕНКА.

сійскі рынак. Нешта падобнае будзе назірацца і ў нас. Таму я б не вельмі баяўся ўстанавлення кошту долара не ў 5000, а ў межах 6000-6500 рублёў. Пры такім курсе мы выдалім усіх інашчазцаў з нашага рынку, нават кітайцаў, якія завальваюць планету сур'эзнымі і забурдзенымі ачыненымі спажывецкімі таварамі.

— Прабачце, Леанід Фёдаравіч, а што добрага ў гэтым выхадзе замежных фірмаў? — Станоўчы бок у тым, што мы паставім у больш спрыяльныя ўмовы нацыянальным вытворцаў. У той жа Расіі ў 1998 годзе рэзка дэвальвацыя з усімі яе адмоўнымі наступствамі рэзка палепшыла ўмовы для дзейнасці ачыненых вытворцаў, у першую чаргу экспарцёраў. Так што не ўсё дрэнна ў дэвальвацыі.

— У тым ліку і для нас? — Аб відэочынах пліосах дэвальвацыі для беларускай эканомікі яшчэ заўчасна гаварыць, бо мы не дасягнулі канчатковай раўнавагі валютнага курса. Хоць нашым экспертам стала лягчэй дыхаць. Пасля дэвальвацыі людзі пачынаюць быць больш абачлівымі ў сваіх выдатках, не раскідаваюцца грашамі на дарагія аўтамабілі, паездкі на шыноўныя курорты. Энергетычныя людзі пачынаюць шукаць новыя крыніцы заробку, абуджаецца дзельцава ініцыятыва насельніцтва, падпрымліваецца, імкненне навярстаць страты.

— Цяжка гэта справа — я маю на ўвазе мінімізацыю страт насельніцтва. Скалавецца ўражанне, што многія нашы вытворцы «звар'яцелі» на ніве знаўтарвання. Адна наша чыткава з абурэннем паведаміла, што сёння ў разгар сезона адпачынку і здохла набавіць новы кулпальнік, бо ён каштуе аж 240 тысяч! А там тэхнікі не знаймаюць у нас і за мяжой «Мілавіца», а малавядомае правіцельнае прадпрыемства. І такіх фактаў нашы чыткічкі прыводзяць шмат. Што б вы параілі расчараваным растам цэн суайчыннікам?

— Не набываць тавары па штурна ўзнятых ценях. Пачакайце, калі ёсць магчымасць абыйсці без некаторых рэчаў. Ці звядзіце да мінімуму іх набавіць. Нахай, напрыклад, уздаданы вамі кулпальнікі іх вытворцы паспрабуюць прадаць у Францыю ці Італію. Ніхто не будзе перашкаджаць. Чаму часам цені зраўняваюць на прадукцыю беларускіх вытворцаў? Пры ўважлівым разглядзе пазіцыі цэн на той ці іншы тавар у большасці выпадкаў становіцца відэачымым, што іх вытворцы перакладаюць на пакупніка сваё нумненне правільна і ашчадна вестці справы. Вось калі іх прадукцыю перастануць купляць, то яны будуць вымушаны задумацца над скарачэннем выдаткаў, зніжэннем ценя да прымальных, у адпаведнасць з класічнай формулай «цана-якасць». Я б увогуле не раіў да канца восені рабіць вялікія пакупкі, бо спажывецкі рынак яшчэ не стабілізуваўся. Пачакайце, ваханацца з цэнамі, неабгрунтаваныя ўсплёскі і ваганні цэн паступова запаволяцца, прыдуць у адпаведнасць з фінансавымі магчымасцямі насельніцтва. У сваю чаргу, гандлярна варта б задумацца аб перспектывах істотнага падавання попыту і зніжэння продажаў. Так і да банкруцтва недалёка.

— Гутарыў Леанід ПАХМАНЕНКА.

